

Ulla Göransson · Mai Parada

På svenska! 1

Lärobok · Svenska som främmande språk · A1 & A2

SVERIGE

Sveriges flagga

Ulla Göransson · Mai Parada

På svenska! 1

A1 & A2
LÄROBOK

Folkuniversitetets förlag

Folkuniversitetets förlag
Box 2116
SE-220 02 Lund Sweden
Tel. +46 46 14 87 20
info@folkuniversitetetsforlag.se
www.folkuniversitetetsforlag.se

Illustrationer: Per Silfverhjälm
Omslag: John Wasden
Omslagsillustration: Daniel Perry

Andra upplagan
© 1997 Ulla Göransson, Mai Parada och Folkuniversitetets förlag
ISBN 978-91-7434-637-4

Kopiering förbjuden

Detta verk är skyddat av upphovsrättslagen. Kopiering, utöver lärares rätt att kopiera för undervisningsbruk enligt Bonus Copyright Access avtal, är förbjuden. Sådant avtal tecknas mellan upphovsrättsorganisationer och huvudman för utbildningsanordnare, t.ex. kommuner/universitet. För information om avtalet hänvisas till utbildningsanordnarens huvudman eller Bonus Copyright Access.

Den som bryter mot lagen om upphovsrätt kan åtalas av allmän åklagare och dömas till böter eller fängelse i upp till två år samt bli skyldig erlägga ersättning till upphovsman/rättsinnehavare.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of Folkuniversitetets förlag.

Tryckt hos Bulls Graphics 2015

Förord

På svenska! 1 är ett nybörjarmaterial i svenska som främmande språk. Det vänder sig till studerande som snabbt vill nå tillräckliga kunskaper för att klara ett vardagligt samtal. Kunskaperna motsvarar nivå A1 och A2 enligt Europarådets nivåskala. Läromedlet är lämpligt att använda både i klassrumsundervisning och vid självstudier.

På svenska! 1 består av:

- lärobok inkl. cd med mp3-filer samt texter till hörövningar (pdf)
- övningsbok med facit
- studiebok på olika språk
- webbövningar

På svenska! 1 ger en praktisk genväg till kunskaper i svenska genom korta dialoger och hel-frasinlärning på ett aktuellt och användbart språk. Grammatiken vävs in på ett naturligt sätt. Hörövningar finns till varje avsnitt. Par- eller gruppövningar återkommer kontinuerligt. Användbara fraser för vanliga vardagssituationer presenteras på särskilda ”frassidor” genom hela boken. Ordförrådet i *På svenska 1* omfattar cirka 2 500 ord.

Läroboken innehåller korta dialoger och andra texter, bildsidor, ”frassidor”, övningar till texterna samt hörövningar. I lärobokens 12 avsnitt får vi följa några svenskar i deras vardag. Det

ges även glimtar från olika delar av Sverige, t.ex. Västkusten, Lappland, Stockholm.

I läroboken ingår cd i mp3-format med inspelningar av

- texter, fraser och hörövningar i läroboken
- delar av uttalsavsnittet inklusive uttalsmarkerade texter i studieboken.

Studieboken, som finns på flera språk, har tre avsnitt:

- *uttal* som innehåller grunderna för svenskt uttal samt uttalsmarkerade texter
- *grammatik* med förklaringar till de grammatiska moment som behandlas i läroboken
- *ordlista* med alfabetisk ordlista och fraslista.

Övningsboken innehåller skriftliga och muntliga övningar som främst tränar ordförrådet och utvecklar och befäster grammatikkunskaperna. Kunskaperna testas i stimulerande övningar av typ frågesport och korsord. Man kan även kontrollera sina kunskaper med hjälp av den checklista som finns i slutet på varje nivå.

Webbövningar av olika slag finns för den som vill träna mera på något moment.

Vi vill tacka alla dem som på olika sätt bidragit med goda råd och synpunkter under arbetet med boken.

Lycka till i arbetet med boken!

Författarna

Innehåll

Innehåll

Nivå A1

1. Hej och välkommen! 8
 - Hur kommer du till kursen? 10
 - Ett år 11
 - Alfabetet 12
 - Siffror 13
 - Klockan 14
 - Adress, telefonnummer, ålder 15
 - Vem är det? Det är Daniel. 16
 - Fraser när man hälsar 18
 - Var kommer de ifrån? 19
2. Vad gör de? 20
 - Ett telefonsamtal 24
 - Fraser när man talar i telefon 25
 - Daniels dag 26
 - Fem telefonsamtal 27
3. Hemma hos Daniel 28
 - Fraser om tid 30
 - Ett samtal om tid 31
 - Två familjer 32
 - Familj och släkt 33
 - Fraser när man skiljs åt 34
 - Moster Tilde 35
 - Vad ska de göra? 36
 - Året runt – vintern 37
4. Möbler och annat i en lägenhet 38
 - En, ett eller många? 39
 - Prepositioner och prepositions-
uttryck 40
 - Daniels lägenhet 42
 - Fraser när man frågar om vägen 44
 - Fraser när man inte hör eller
förstår 44
 - En karta 45
 - Var ska tv:n stå? 46
 - Fem rum 47

Ord, uttryck och konstruktioner

Vad heter du? Var är du ifrån?
Vad ... för ...?
Tidsuttryck
Uttal

*Börjar, slutar, mellan ... och ...,
 från ... till ...*
Vem?

Vad heter ...? Hur säger man ...?
Vad betyder ...?

Varför ...? För ...
Jag skulle vilja ...
På morgonen! På kvällen

Tänker, tänker på
För tidigt, i tid, för sent

Berätta om din familj!

Motsatsen till

Var står/ligger/hänger ...?

Var ligger ...?
Ursäkta, vad sa du?

Grammatiska moment

Personliga pronomen i subjektform

Grundtal

Ordföljd; Frågeord

Verbformer och tidsuttryck, hjälp-
verb. Pers. pronomen i objektsform

Ordföljd i huvudsats

Relativa pronomenet *som*

Substantivets singular- och
pluralformer
Prepositioner

Innehåll

Nivå A2

5. Mat och dryck 48
 I köket 50
 Siri lär sin lillebror att laga kött-
 bullar 51
 Ett restaurangbesök 52
 Fraser på kafé, pub och
 restaurang 54
 Daniels fotoalbum 56
 Att beställa mat och dryck på
 kafé, pub och restaurang 59

6. Lund–Göteborg 60
 Fraser när man åker tåg 61
 Hemma hos Jonas 63
 Dagens fråga 65
 Fraser i affären, i kiosken,
 på torget ... 66
 Flyga eller åka tåg 67
 Att köpa billigt eller dyrt 68
 Året runt – våren 69

7. En skön helg på sjön 70
 Vad gör svenskarna på fritiden? 72
 Vatten i naturen 74
 Allemansrätten 74
 Fraser när man pratar om vädret 75
 Hur? 76
 Kläder 78
 Kläder och ekonomi 79
 Fem samtal om kläder 81

8. Turist i Sverige 82
 På turistbyrå 83
 Vart åker svenskarna på semester? 83
 Dagens fråga 84
 Göteborg–Åbisko 85
 Fraser när man bor på hotell 87
 Semesterplaner 89

Ord, uttryck och konstruktioner

Mått för volym och vikt

Vad ska vi ha till ...?

Tycker om ... Tycker om att ...

Först ... och sedan; medan ...

Längdmått

Kortsvar

Aldrig – alltid; Hur ofta?

Därför att/för

Kan eller får?

Var? Vart?

Att uttrycka en åsikt.

Grammatiska moment

Possessiva och reflexivt possessiva pron.

Satsadverb

Adjektiv: motsatser

Adjektivets former

Rumsadverb

Reciproka verb

Innehåll	Ord, uttryck och konstruktioner	Grammatiska moment
9. Ett vykort till mamma 90	Uttryck i brev eller mejl.	Ordningstal
Samerna 91	Datum	
Ett brev till Åsa 92		
En orolig mamma 93		
Film eller roman? 94		
Fraser när man ber om hjälp 95		
I Stockholm 96		
I Kungsträdgården 98	Tidsuttryck: Hur länge? När?	
Hur är det i Sverige? 1 100		
Fraser när man diskuterar 101	Alla – inga	
Jonas mejl till Pelle 102		
Året runt – sommaren 103		
10. Att gifta sig eller inte ... 104	Vardagsspråk	Komparation: adjektiv och adverb
I möbelaffären 106		
Fraser när man handlar 107	För liten, lagom, för stor	
Daniel är sjuk 108	Sammansatta ord	Reflexiva verb
Kroppen 110		
Fraser när man är sjuk 111		
Gissa yrket! 112		
Aj, vad det gör ont! 113		
11. En söndagsmiddag 114		Ordföljd, huvudsats och bisats
Fraser när man småpratar 116	Toppen – botten	
Dagens fråga 117		
Skyltar på stan 119	Olika sätt att be om något	
Pigga pensionärer 120		
Olika sätt att bo 121		
Hur är det i Sverige? 2 122		
Fritidsintressen 123		
12. Dagen efter 50-årskalaset 124	Födelsedagsång	
Fraser före, på och efter festen 126		
Drömmar och verklighet 127		
Trasig födelsedagspresent 128		
Dagens fråga 129		
Helger och högtidsdagar 130		
Svenska traditioner 132		
Högtidsdagar i familjen 133		
Några vilda djur i Sverige 134		
Sommarjobb 136		
Året runt – hösten 137		
Europakarta 138		

Personer

Oscar Sandström, Daniels farfar

Margrete Sandström, Daniels farmor

Gunnar Sandström,
Daniels far

Margit Sandström,
Daniels mor

Erik Nilsson,
Åsas far

Britta Nilsson,
Åsas mor

Daniel

Åsa

Anna Dupont,
Daniels syster
Pierre Dupont,
Daniels svåger

Deras barn
Marie och Martin

Emil Sandström,
Daniels farbror

Sara Nilsson,
Åsas syster

Mattias Nilsson,
Åsas bror

Tobias Lindkvist,
Sofias man

Harald Lindkvist,
Sofias son

Sofia Lindkvist,
Daniels kusin

Jonas, Daniels kompis
i Göteborg

1

Hej och välkommen!

Namn

- Vad heter du?
- Daniel. Och du?
- Åsa.

Nationalitet

- Var är du ifrån?
- Från Sverige. Och du?
- Från England.
- Från Tyskland.
- Från Frankrike.
- Från Polen.
- Från Stockholm.
- Från ...

Språk

- Talar du svenska?
- Ja, lite. Vad talar du?
- Engelska.
- Tyska.
- Vad talar du för språk?
- Franska.
- Polska.
- Svenska.

Personliga pronomen (subjektsform)

jag	vi
du	ni
han	de
hon	
den	
det	

Fråga varandra!

- Vad heter du?
- Var är du ifrån?
- Vad talar du för språk?

Jag heter Daniel.
Vad heter du?

Jag är från Sverige.
Var är du ifrån?

Jag talar svenska
och engelska. Vad
talar du?

Varför är du
i Sverige?

Jag arbetar.

Jag studerar.

Är du från
England eller
Holland?

Jag är från
England,
men jag bor i
Sverige.

Förstår du?

Ja.

Nej.

Jag bor i Lund.
Var bor du?

Bor du i ett
studentrum eller i
en lägenhet?

I en lägenhet.

I ett
studentrum.

Arbeta i par och läs!

Läs frågor och svar.

☉ Hur kommer du till kursen?

Jag går.

Jag springer.

Jag cyklar.

Jag åker tåg.

Jag kör bil.

Jag åker bil.

Jag åker buss.

Jag åker båt.

Jag flyger.

Jag åker tunnelbana.

Jag kommer inte till kursen.
Kursen kommer till mig.

Frågor

- Åker du buss till arbetet?
- Kör du bil till skolan?
- Cyklar du?

Svar

- Nej, jag åker bil.
- Nej, jag går.
- Ja.

Vad gör du?

Jag arbetar.

Vad ... för ...?

- Vad talar du för språk? – Svenska.
- Vad har du för bil? – En Volvo.

Fråga varandra och berätta!

A. Fråga någon i klassen och skriv ner svaren.

Vad heter du?

Var är du ifrån?/Varifrån är du?

Var bor du?

Vad talar du för språk?

Hur kommer du till kursen?

Varför är du i Sverige?

B. Berätta om din intervjuperson för någon annan i klassen.

🕒 Ett år

Årstider

vinter

vår

sommar

höst

Ett år har tolv månader:

januari	juli
februari	augusti
mars	september
april	oktober
maj	november
juni	december

En månad har fyra veckor.

En vecka har sju dagar:

måndag tisdag onsdag torsdag fredag lördag söndag
I Sverige har alla veckor nummer.

Vilken årstid är bäst? **Vilket** språk talar du? **Vilka** dagar arbetar du?

Tidsuttryck

I går var det söndag.

I dag är det måndag.

I morgon är det tisdag.

- När kom du till Sverige?
 - För en vecka sedan.
 - I tisdags.
 - I mars.

- När ska vi åka till Stockholm?
 - Om en vecka.
 - På tisdag.
 - I mars.

Fråga varandra!

Vilken årstid är det nu? När är det vinter/vår/sommar/höst i ditt land?

Vad är det för dag i dag? Vad var det för dag i går? Vad är det för dag i morgon?

När kom du till Sverige? När ska du åka till ...?

Vilken månad är bäst? Vilka dagar har vi kurs?

⊕ Alfabetet

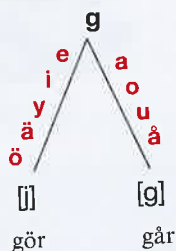
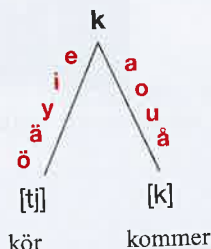
Vokaler Konsonanter

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj
Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt
Uu Vv Ww Xx Yy Zz Åå Ää Öö

– Vad heter du?
– Hur stavar du Daniel?

– Daniel.
– D a n i e l .

Uttal

Sju sjösjuka sjömän träffar sju sjungande, sköna, nyduschade sjuksköterskor och bjuder dem generöst på choklad.

Bokstavera och läs!

Arbeta i par.

A. Vad heter du? Hur stavar du ditt namn? Stava varandras namn.

B. Hur stavar du: Sverige, hej, måndag, svenska, kör, kommer, lägenhet, springer.

C. Den ena av er läser veckodagarna och den andra skriver dem.

Siffror

0	noll		
1	en/ett	11	elva
2	två	12	tolv
3	tre	13	tretton
4	fyra	14	fjorton
5	fem	15	femton
6	sex	16	sexton
7	sju	17	sjutton
8	åtta	18	arton
9	nio	19	nitton
10	tio	20	tjugo
		21	tjugoen/ett
		22	tjugotvå
		23	tjugotre
		24	tjugofyra
		25	tjugofem
		26	tjugosex
		27	tjugosju
		28	tjugioåtta
		29	tjugonio
		30	trettio
		40	fyrtio
		50	femtio
		60	sextio
		70	sjuttio
		80	åttio
		90	nittio
		100	ett hundra
		1 000	ett tusen
		1 000 000	en miljon
		1 000 000 000	en miljard

Exempel:

278 tvåhundrasjuttioåtta

563 femhundrasextiotre

1356 ettusentrehundrafemtiosex

År 1971 nittonhundrasjuttioett

År 1996 nittonhundranittiosex

År 2010 tjugohundratio (tvåtusentio)

1 2 75 6 7 75 6 7 75 6 7

1 2 75 6 7 75 6 7 73

107 103 102 107 6 19 47

17 18 16 15 13 19 14 17

19 16 15 11 9 47

Läs och skriv!

Arbeta i par.

A. Läs talen: 15, 56, 83, 438, 763, 4675, år 1892, år 2011.

B. Den ena av er skriver siffror och den andra läser dem.

Klockan

en sekund
en minut
en kvart
en halvtimme
tre kvart
en timme

9.00 nio
9.15 kvart över nio
9.30 halv tio
9.45 kvart i tio
10.00 tio

En dag har 24 timmar.
En timme har 60 minuter.
En minut har 60 sekunder.

– Vad är klockan?

– Kvart över tio.

Arbeta i par!

1

2

3

4

A. Vad är klockan?

- a) halv fyra _____
- b) kvart över tolv _____
- c) sju _____
- d) kvart i fem _____

B. Har du någon klocka? Vad är klockan?

10.15 14.30 19.45 6.30 23.15 4.45 12.30 5.45 2.30 8.45

börjar, slutar, mellan ... och ..., från ... till ...

- När **börjar** kursen? _____
- När **slutar** kursen? _____
- När är du i skolan? _____
- Klockan nio. _____
- Klockan tolv. _____
- **Mellan** nio **och** tolv./– **Från** nio **till** tolv. _____

Adress

– Var bor du?

– På Storgatan 17 B.

Telefonnummer

– Vad har du för telefonnummer?

– 74 12 96.

Ålder

– Hur gammal är han?

– 1 år.

– 17 år.

– 77 år.

Läs och fråga varandra!

A. Vad har du för adress?

Läs adresserna: Nygatan 20A, Svedalavägen 2G, Kungsgatan 14H, Stora Avenyn 278.

Vad har du för e-postadress?

B. Vad har du för telefonnummer?

Läs telefonnumren: 08-674 49 55, 031-93 44 72, 040-79 24 38, 070-6281734.

C. Hur gammal är du? Fråga fem personer i klassen.

Vem är det? Det är Daniel.

- ⊕ Daniel Sandström är från Sverige. Han är 24 år och bor i Lund, men han är född i Stockholm. Daniels familj flyttade till Lund när Daniel var tjugo år. Han studerar på universitetet. Han läser kemi. Daniel ska åka till Göteborg på semester.

Skriv svar på frågorna!

Exempel:

Vad heter han?

Han heter Daniel Sandström.

1. Hur gammal är han?

2. Var bor han?

3. Var är han född?

4. När flyttade han till Lund?

5. Vad gör han?

6. Vad läser han?

7. Vart ska han åka?

Ordföljd

Verbet på *plats 2*.

Han heter Jonas.

2

Daniel ska åka till Abisko.

2

Frågeord

vad var vart vem vilken varför när hur varifrån

Vem är det?

Det är Åsa.

Komplettera, skriv och intervju!

A. Komplettera frågorna:

1. Vad _____? Hon heter Åsa.
2. Hur _____? 25 år.
3. Varifrån _____? Från Lund.
4. Var _____? På Bohusvägen 27 G.
5. Vad _____? Hon arbetar.
6. När _____? Mellan åtta och fem.
7. Hur _____? Hon cyklar.
8. Vad _____? 046-63 18 24.
9. Vad _____? Svenska, engelska och lite tyska.

B. Skriv en text om Åsa.

C. Intervjua varandra. Använd frågorna från A.

Fraser när man hälsar

- Hej! Hur är det?
- Hejsan! Bara bra. Och du?
- Bra tack.

- Tjänare! Hur är läget?
- Tjena! Fint. Du då?
- Under kontroll.
- Vi hörs.

- God dag. Hur står det till?
- Tack, bara bra. Och du själv då?
- Tack, det är bra.
- Hej, Bengt-Åke!
- Nej, men hej, Kerstin. Hur har du det?
- Tack bra.
- God morgon.
- God middag.
- God kväll.

Arbeta i par!

- A. Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.
- B. Hälsa på andra i klassen.

☞ Var kommer de ifrån?

A. Titta på kartan. Lyssna på dialogerna och markera.
Se exempel.

Förnamn	Stad	Landskap
<u>1</u> Lars	— Uppsala	— Dalarna
— Gunnar	<u>1</u> Växjö	— Uppland
— Kerstin	— Karlskrona	— Lappland
— Karin	— Malmö	<u>1</u> Småland
— Kjell	— Abisko	— Blekinge
— Birgitta	— Mora	— Skåne
— Olof	— Åre	— Jämtland
— Selma	— Karlstad	— Värmland

B. Svenska namn. Lyssna och säg efter.

Förnamn och efternamn	Några andra förnamn	
Maria Andersson	Anita	Johan
Kristina Johansson	Sara	Lars-Göran
Birgitta Eriksson	Malin	Axel
Margareta Berggren	Lena	Tobias
Ann-Mari Sjövall	Viktoria	Mats
Erik Blomkvist		
Nils Skoglund		
Karl Sandström		
Bengt Malmsten		
Martin Dahlin		

Vad heter ... Hur säger man ... Vad betyder ...

– Vad heter "car" på svenska?/– Hur säger man "car" på svenska?
– Bil.

– Du, vad betyder tjänare?
– Det betyder hej.

2

Vad gör de?

1. Hon går.

2. Hon står.

3. Hon sitter.

4. Hon ligger.

5. Hon läser tidningen.

6. Hon köper bananer.

7. Han säljer bananer.

8. Hon äter.

9. Hon dricker.

10. Hon ringer.

11. Hon skrattar.

12. Hon gråter.

13. Hon tittar.

14. De pratar med varandra.

15. De hälsar.

16. Hon skriver.

17. Han lyssnar på musik.

18. Hon leker.

19. Han spelar fotboll.

20. Hon arbetar i trädgården.

21. Han springer.

22. Hon röker.

23. Han sover.

Fråga varandra!

Fråga "Vad gör du klockan ...?" Jag ...

Verbformer

Vad ska han göra?

Han ska studera.

Vad gör han?

Han studerar.

Vad gjorde han?

Han studerade.

Vad har han gjort?

Han har studerat.

nu

Vad gör du? Jag studerar.

den här veckan, i dag, i år

A. Vad gör du den här veckan? Jag studerar.

B. Vad har du gjort den här veckan? Jag har studerat mycket. Jag har kört bil till jobbet den här veckan.

i går, förra veckan, i fjol, i lördags, för ... sedan

Vad gjorde du i går? Jag studerade.

Vad gjorde Daniel i går kväll? Han ringde till Åsa i går kväll.

i morgon, nästa vecka, på lördag, om ett år

Vad gör du i morgon? Jag studerar.

Vad ska du göra i morgon? Jag ska studera.

Vad ska hon göra i kväll? Hon ska gå på bio i kväll.

Vad tänker du göra i morgon? Jag tänker studera hela dagen.

Vad kommer kaffet att kosta om ett år? Det vet jag inte.

Hur blir vädret i morgon? Det kommer att regna.

Hjälpverb + infinitiv

kan (spela, ringa, läsa, skriva)
vill
ska
får
måste
behöver
tänker
brukar
bör

Exempel:

Han **kan** cykla.

Hon **vill** äta glass.

Åsa **ska** ringa till Daniel.

Hon **får** dricka kaffe nu.

Daniel **måste** sova.

Daniel **tänker** åka till Abisko.

Jag **brukar** studera två timmar varje dag.

Du **bör** inte ringa efter klockan 22.00.

Tidsuttryck

i går ≠ i morgon

i lördags ≠ på lördag

förra veckan ≠ nästa vecka

för tre år sedan ≠ om tre år

Gör meningar!

Gör tio meningar med tidsuttryck!

Personliga pronomen (objektsform)

mig
dig
honom
henne
den
det

oss
er
dem

☎ Ett telefonsamtal

Daniel ska åka på semester på fredag. Nu är det tisdag kväll och han ringer till mamma Margit.

Daniel: Hej, mamma. Det är Daniel. Hur är det?

Mamma: Bara bra, tack. Och du själv?

Daniel: Bra. På fredag åker jag till Jonas i Göteborg. Jag stannar där över helgen, och sedan åker vi till Abisko. På torsdag kväll ska jag äta middag med Åsa. Jag sitter just nu och skriver en lista på vad jag behöver på semestern. Vad gör ni?

Mamma: Vi ser en film på tv. Du, glöm inte en varm tröja. Det är kanske kallt i Abisko. Och skriv ett vykort.

Daniel: Javisst, då säger vi det. Jag skriver från Abisko. Hälsa pappa! Hej då!

Mamma: Hälsa Jonas så gott! Hej då och sköt om dig!

Daniel: Detsamma.

Varför ...? För ...

Varför är du i Sverige? *För* jag studerar.

Varför skrattar du? *För* jag är glad.

Svara på frågorna!

1. Varför ringer Daniel till mamma?
2. Vart ska han åka?
3. Vad ska han göra på torsdag?
4. Vad gör mamma och pappa?

5. Varifrån ska han skriva ett vykort?
6. Varför behöver Daniel en varm tröja?
7. Vad gör Daniel just nu?

Läs telefonnumren!

Daniel har en telefonbok hemma men också en i mobilen. Fråga varandra vad personerna i Daniels telefonbok har för telefonnummer.

Mamma & pappa	0707 12354
Åsa	63 18 24 / 0707 729544
Jonas	18 32 16
Erik o Britta	54 12 18
Teresa	12 19 36
Elin	031-43 65 87
Björn K	0706 48 49 50

Fraser när man talar i telefon

- Eva Olsson.
- Hej Eva, det är Sven. Har du Per hemma?
- Det är Inger.
- Hej, Inger. Det är Karin.
- Nej, men hej Karin! Det var längesedan.
- 12 13 14.
- Ja hej, det är Elisabeth. Är Annika inne?
- Ja, vänta så ska jag hämta henne ... Annika, det är telefon till dig.
- Hej. Mitt namn är Kurt Olsson. Jag skulle vilja tala med Axel.
- Ett ögonblick ... Axel, Kurt Olsson är i telefon.
- Svensson.
- Kan jag få tala med Olle?
- Det finns ingen Olle här.
- Åh, ursäkta då har jag kommit fel.
- – – – –
- Ah! Det är upptaget.

Arbeta i par!

A. Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.

B. Vad skulle du vilja ha/göra? Gör dialoger.

en kopp kaffe	sova tolv timmar
en bok	skratta
en tidning	äta glass
en bil	gå på bio
en glass	fika
en båt	lyssna på musik

Jag skulle
vilja ha en bil.

Jag skulle vilja
åka till Italien.

Daniels dag

Från måndag till fredag måste Daniel vara på universitetet klockan 8.15. Då ringer väckarklockan klockan 7.00. Han duschar och dricker kaffe. Han tänker alltid att han ska springa lite i parken på morgonen, men han har inte tid.

Daniel är på universitetet till klockan 16.00. Då cyklar han hem. Han går in i en affär och köper mat till middag. Han äter ofta pasta och sås som han kan laga snabbt, för han är hungrig. Han tittar på tv när han äter. På kvällen studerar han eller träffar Åsa eller en kompis. Han tänker alltid att han ska springa lite i parken på kvällen, men då är han trött.

Ett dygn

morgon $\approx$ 6.00–9.00
förmiddag $\approx$ 9.00–12.00
middag/lunch $\approx$ 12.00
eftermiddag $\approx$ 12.00–18.00
kväll $\approx$ 18.00–24.00
natt $\approx$ 24.00–6.00

På ...-en

på morgonen
på förmiddagen
på lunchen
på eftermiddagen

på kvällen
på natten
på dagen

Berätta och intervju!

A. Berätta om Daniels dag. Använd de här orden.

kvart över åtta
väckarklockan
kaffe
duschar
springa
universitetet
middag
på kvällen
springa

B. Fråga varandra och anteckna svaren.

När ringer din väckarklocka?
Dricker du kaffe på morgonen?
Hur kommer du till kursen/jobbet?
När har du kurs?/När jobbar du?
Vad gör du efter kursen/jobbet?
Lagar du middag eller äter du på restaurang?
Vad gör du på kvällen?

Fem telefonsamtal

Lyssna på de fem telefonsamtalen och svara på frågorna.

Samtal 1

1. Vilket telefonnummer ska hon ringa? _____
2. När ska hon ringa? _____
3. Hur dags ska hon ringa? _____

Samtal 2

1. Vad har Tobias för telefonnummer? _____
2. Vem ringer till Tobias? _____
3. Vad ska de göra? _____

Samtal 3

1. Vem ringer Anna till? _____
2. Vad har han köpt? _____
3. Var kostar kaffet? _____

Samtal 4

1. Vilken adress har mannen? _____
2. Vart ringer han? _____
3. När kommer den? _____

Samtal 5

1. Vem ringer? _____
2. Vad har han för telefonnummer? _____
3. Vem ringer han till? _____

3

Hemma hos Daniel

☹ Daniel bor på Storgatan 5 i Lund. Han har en mycket liten lägenhet med ett litet kök. Just nu har han många saker på golvet, för han ska packa och åka på semester.

Han har skrivit en lång lista på vad han ska ha i ryggsäcken. I går tvättade han. Han köpte också ett par jeans.

Nu sitter Daniel i soffan och kollar sin lista. Han får inte glömma något, tänker han. Han måste också ringa sin kompis Jonas som ska möta honom på stationen i Göteborg. När Daniel är färdig med listan tänker han titta i tidtabellen hur dags tåget går till Göteborg.

Tänker – tänker på

Daniel sitter och *tänker* på Åsa. Han *tänker* äta middag med henne på torsdag kväll.

Brukar du glömma att packa saker när du ska åka på semester?

Nej, jag kommer alltid ihåg allt.

Skriv frågor till svaren!

Exempel: Vem bor på Storgatan 5?

Daniel.

1. _____?

På Storgatan 5.

2. _____?

Ett par jeans.

3. _____?

Till Göteborg.

4. _____?

Nej, han bor i en lägenhet.

5. _____?

En lång lista.

6. _____?

Tvättade.

7. _____?

I soffan.

8. _____?

Kolla tidtabellen.

Ordföljd i huvudsats

	Plats 2			
Daniel	sitter			i soffan nu.
Daniel	sitter	inte		i soffan nu.
Nu	läser	Daniel		en lång lista.
Nu	läser	Daniel	inte	en lång lista
På golvet	har	han		många saker.
På golvet	har	han	inte	många saker.
Åsa	ska		åka	till Göteborg.
Åsa	ska	inte	åka	till Göteborg.
Varför	läser	du		svenska?
Varför	läser	du	inte	svenska?
	Läser	du		svenska?
	Läser	du	inte	svenska?

Gör meningar!

Gör kompletta meningar med orden under exemplet. Tänk på verbformerna.

- A. Börja med subjektet. Exempel: Åsa köpte ett par jeans i går kväll.
- B. Börja med verbet. Exempel: Köpte Åsa (inte) ett par jeans i går kväll?
- C. Börja med tiden. Exempel: I går kväll köpte Åsa (inte) ett par jeans.

Exempel: Åsa köpte ett par jeans i går kväll.

Subjekt

Åsa
Daniel
mamma
pappa
Jonas
du
jag
Niklas

Verb

dricka
köpa
läsa
ringa
åka
skriva
se
köra

en lång lista
till Jonas i Göteborg
läsk
en film på tv
ett par jeans
bil till kursen
buss
tidningen

Tid

varje dag
i går kväll
i kväll
på torsdag
förra veckan
i tisdags
nästa vecka

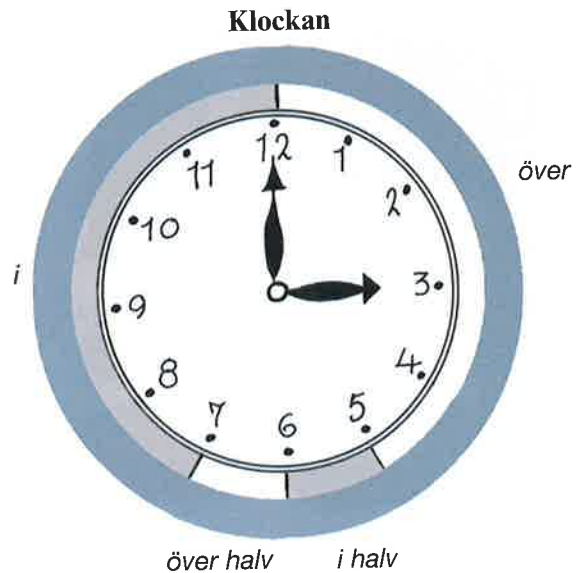
inte

Fraser om tid

När?/Hur dags?

15.00	tre
15.05	fem över tre
15.10	tio över tre
15.15	kvart över tre
15.20	tjugo över tre
15.25	fem i halv fyra
15.30	halv fyra
15.35	fem över halv fyra
15.40	tjugo i fyra
15.45	kvart i fyra
15.50	tio i fyra
15.55	fem i fyra
16.00	fyra

– Vad är klockan?	}	– Tre.
– Hur mycket är klockan?		– Den är tre.
		– Klockan är tre.
		– Hon är tre.
		– Det vet jag inte.

3.10	Tio över tre
15.10	Tio över tre = Femton och tio

När kommer de?

Daniel börjar kursen klockan 10. Han kommer 9.15. Han kommer **för tidigt**.
 Åsa börjar arbeta klockan 7.00. Hon kommer 6.55. Hon kommer **i tid**.
 Jonas buss går 13.20. Han kommer 13.25. Han kommer **för sent**.

Ett samtal om tid

Emil: Varför kommer du alltid för sent? Klockan är kvart över två. Vi bestämde klockan två ...

Oskar: Ja, jag vet, men bussen var försenad.

Emil: Hm, du har alltid en ursäkt. Det är inte kul att jämt vänta på dig.

Oskar: Jag har ingen klocka, så det är inte så lätt att komma i tid. Jag vill inte komma för tidigt, för jag tycker också att det är tråkigt att vänta.

Emil: Ja ja. Du har ju klocka i mobilen och den har du alltid med dig.

Oskar: Du är precis som min morfar. Han brukar alltid komma tjugo minuter för tidigt. Om han ska träffa någon klockan nio så kommer han tjugo i nio och fem i nio går han om inte den andra personen har kommit.

Emil: Vilken tyrann!

Oskar: Precis som du då.

Fråga varandra!

A. Vad är klockan? Den är ...

16.05 7.30 2.45 18 40 6.10 17.50 23.25 22.25 8 55 1.35 12.15
4.20 14.45 13.35

B. Vad gjorde du i går?

... i lördags?

... förra veckan?

... för ett år sedan?

Vad har du gjort i dag?

... den här veckan?

... i år?

Vad tänker du göra i morgon?

... på söndag?

... nästa månad?

... om ett år?

C. Brukar du komma i tid? Vad gör du om din kompis kommer för sent?

☉ Två familjer

Daniel kommer från en internationell familj. Mamma Margit kommer från Estland, men pappa Gunnar är svensk. Daniels farfar Oscar är också svensk, men farmor Margrete är från Danmark. Daniels syster Anna är gift med Pierre som är fransman. De bor i Paris och har två barn.

Daniels flickvän Åsa, som är polis, kommer från en helsvensk familj. Pappa Erik är född i Småland och mamma Britta i Ångermanland. Åsa har en syster och en bror. De heter Sara och Mattias. Sara arbetar på sjukhus, och Mattias går i klass n i skolan.

Som

Åsa har en bror. **Han** heter Mattias.
Åsa har en bror **som** heter Mattias.

Daniel har en bok. Han läser **den**.
Daniel har en bok **som** han läser.

Åsa bor i Lund. **Hon** är polis.
Åsa, **som** är polis, bor i Lund.

Intervjua varandra!

Fråga varandra.

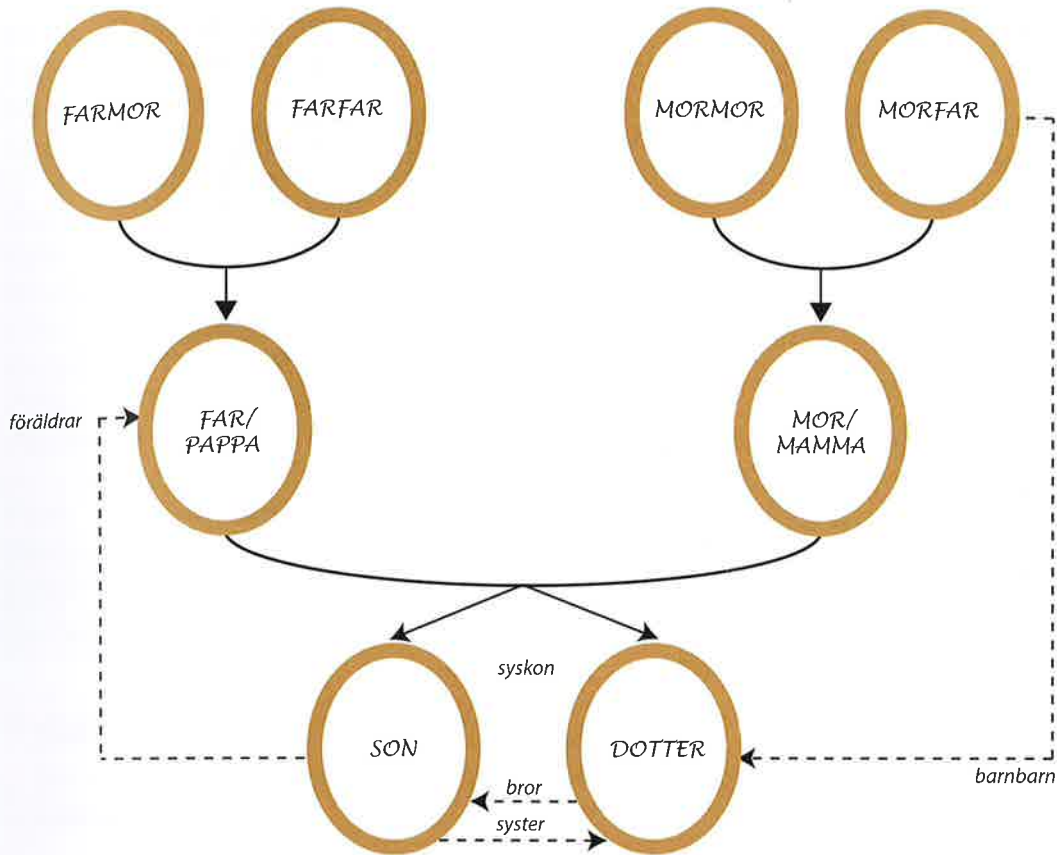
Har du några syskon?
Är du gift?
Har du många kusiner?
Vad heter din mormor?
Har din syster en pojkvän?

Så här svarar Malin. Vad svarar du?

Ja, jag har tre, två bröder och en syster.
Nej, men jag är förlovad och sambo.
Ja, jag har femton.
Hon heter Johanna.
Nej, men hon har en flickvän.

Familj och släkt

En familj

Släktingar

mammas syster = en moster
mammas bror = en morbror

pappas syster = en faster
pappas bror = en farbror

min systers man = en sväger
min brors fru = en svägerska

min mans/frus pappa = en svärfar
min mans/frus mamma = en svärmor
mitt barn och min systers/brors barn = en kusin

en pojke ≠ en flicka
en kille ≠ en tjej
en man ≠ en kvinna

Komplettera meningarna!

1. Anna är Daniels _____.
2. Daniel är Margits _____.
3. Pierre är Gunnars _____.
4. Daniel är Pierres _____.
5. Oscar är Daniels _____.
6. Annas och Pierres barn är Margits och Gunnars _____.
7. Daniel är _____ till Annas barn.
8. Margit är Pierres _____.

Fraser när man skiljs åt

- Nej, jag måste gå nu.
- Ja, hej då!
- Då säger vi det. Du hör av dig i morgon.
- Ja, jag ringer.
- Ok, då ses vi i morgon. Hej då!
- Hej!

- Ja, hej då! Ha det så bra på semestern.
- Tack, det ska bli roligt. Hej då!
- Jag sticker nu. Vi ses på lördag.
- Ja, det gör vi. Hej då!
- Nej, jag måste kila nu. Hej!
- Vi hörs!
- Trevlig helg!
- Tack, detsamma!
- Hej då, sköt om dig!
- Du också!

- Adjö då, kära vän!
- Adjö med dig!
- God natt och sov gott!

motsatsen till

- Du, är god dag **motsatsen till** adjö? – Ja, just det.

Arbeta i par!

- A. Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.
 - B. Gå runt och konversera med alla i klassen.
- Använd fraserna som finns här på sidan och på sidan 18.

Moster Tilde

Olivia: Tilde, det var längesedan!

Tilde: Hej! Ja, det var det verkligen. Jag kommer precis från sjukhuset.

Olivia: Är du sjuk?

Tilde: Nej nej. Min syster fick en liten pojke i går, så jag har varit hos dem ett par timmar i dag. Han är så gullig.

Olivia: Å, så roligt! Hur ser han ut? Är han stor?

Tilde: 51 centimeter och 3560 gram. Och han har samma hårfärg som jag!

Olivia: Eh ... Moster Tilde.

Tilde: Jag vill inte bli som min moster Anna-Karin. Hon var alltid så tråkig.

Olivia: Nej, jag är säker på att du blir en bra moster.

Tilde: Ja, det hoppas jag.

Olivia: Ska du inte själv ha en baby snart? Du och Jon har ju varit sambor i över ett år?

Tilde: Nja, jag vet inte. Jag är kanske lite för ung.

Olivia: Jag tycker att det är bra med unga föräldrar.

Tilde: Ja, kanske det. Nu ska jag gå och köpa en present till babyn.

Diskutera!

Vill du ha barn? När vill du ha barn? Är det bäst med gamla eller unga föräldrar?

Diskutera!

🎧 Vad ska de göra?

Lyssna på dialogerna och skriv svar på frågorna!

Exempel:

Olle

1. Mats

Vad?

åka buss

När?/Hur dags?

kvart över nio

2. Mattias

3. Jens

Vad?

När?/Hur dags?

4. Ulla

5. Sara

Vad?

När?/Hur dags?

6. Ingrid

7. Britta

Vad?

När?/Hur dags?

Vad gör man i Sverige på vintern? Här är några bilder på vanliga aktiviteter eller händelser.

I norra Sverige kan man se norrsken om man har tur.

Man måste skrapa bilrutorna på morgonen innan man kan köra till jobbet.

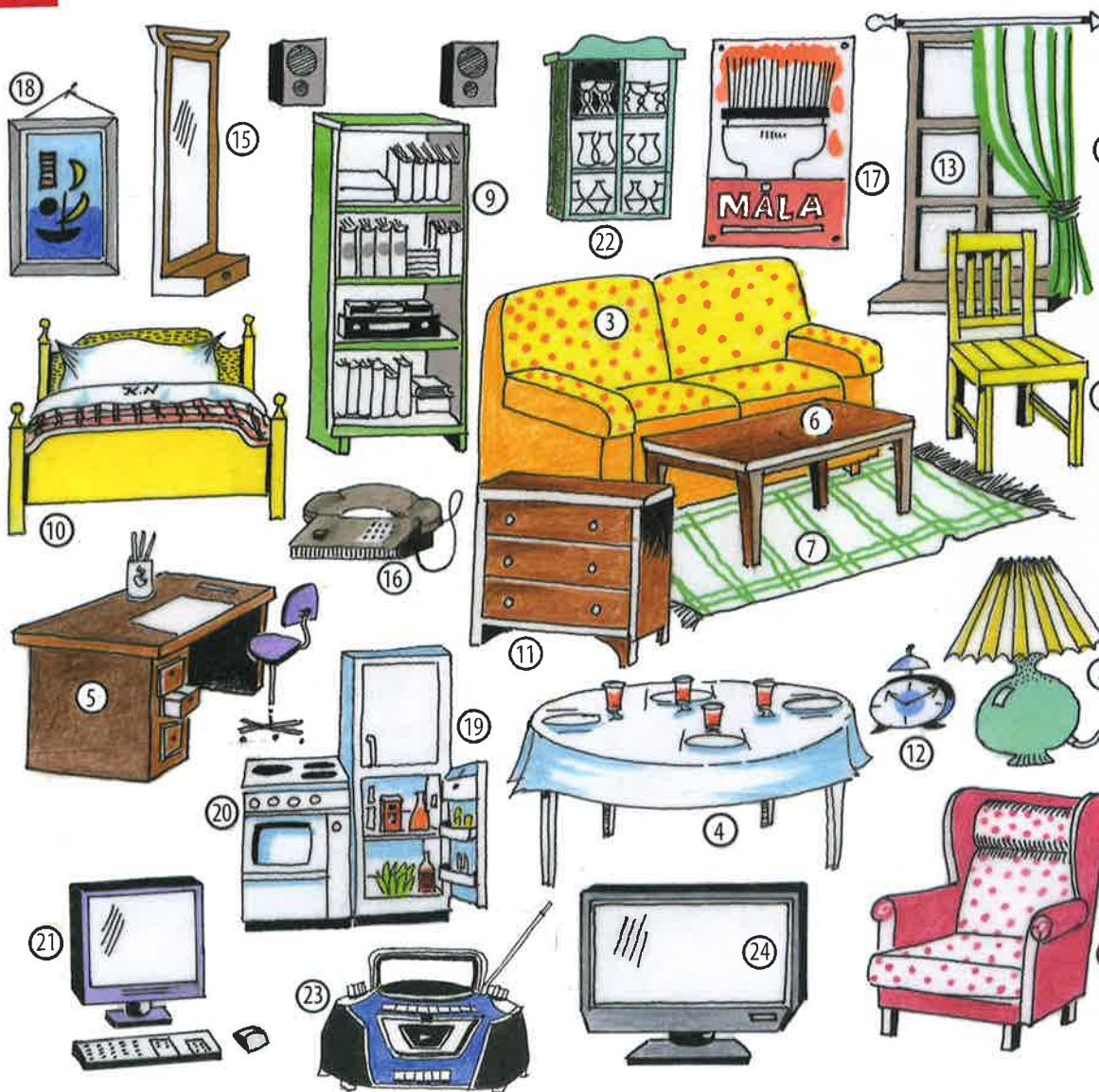

Barnen är ute och åker pulka eller skidor.

Några barn bygger snögubbar.

4 Möbler och annat i en lägenhet

1. en stol -ar
2. en fåtölj -er
3. en soff/a -or
4. ett bord =
5. ett skrivbord =
6. ett soffbord =
7. en matt/a -or
8. en lamp/a -or

9. en bokhyll/a -or
10. en säng -ar
11. en byrå -ar
12. en väckarklock/a -or
13. ett fönster =
14. en gardin -er
15. en speg/el -lar
16. en telefon -er

17. en affisch -er
18. en tavl/a -or
19. ett kylskåp =
20. en spis -ar
21. en dator -er
22. ett skåp =
23. en radio radioapparater
24. en tv tv-apparater

En, ett eller många?

1. Erik har **en** soffa och många lampor.
Soffan är dyr, men lamporna är billiga.

2. Han har **en** säng och fyra stolar.
Sängen är skön, men stolarna är obekväma.

3. Han har **en** telefon och två gardiner.
Telefonen är svart, och gardinerna är gröna.

4. Han har **ett** foto på Anna och många foton på familjen.
Fotot på Anna hänger på väggen, och fotona på familjen finns i albumet.

5. Han har **ett** skåp med många glas.
Skåpet är från Finland, och glasen från Orrefors.

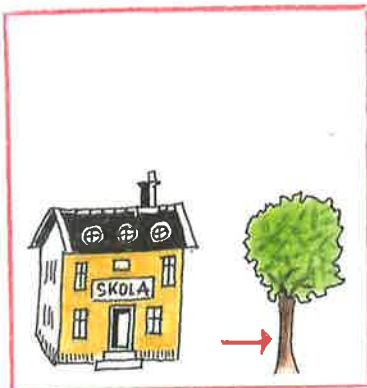

Var står/ligger/hänger ...?

Bordet **står** på golvet.
Datorn **står** på skrivbordet.
Mattan **ligger** på golvet.
Mobilen **ligger** på bordet.

Tavlan **hänger** på väggen.
Lampan **hänger** i taket.

Prepositioner och prepositionsuttryck

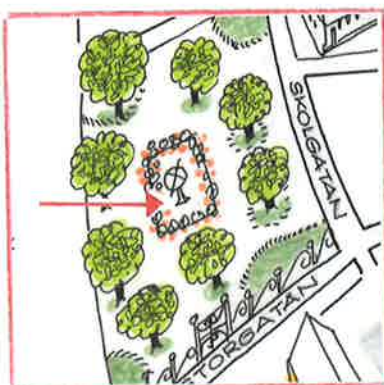
till höger (om)

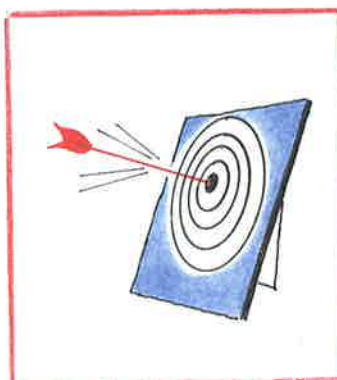
till vänster (om)

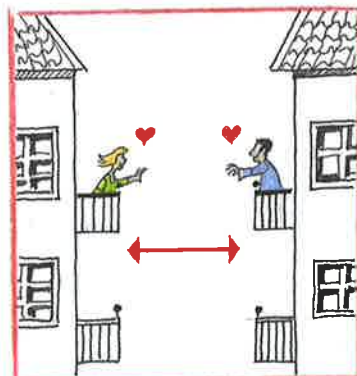
mellan ... (och)

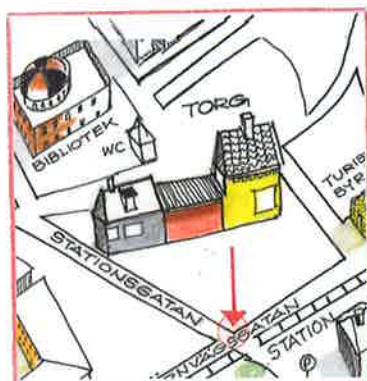
mitt i/på

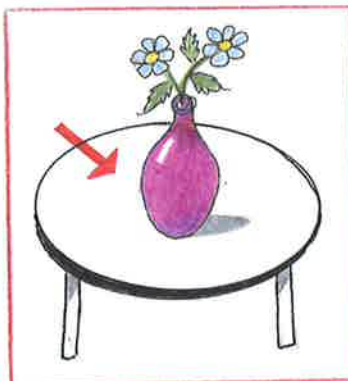
i mitten

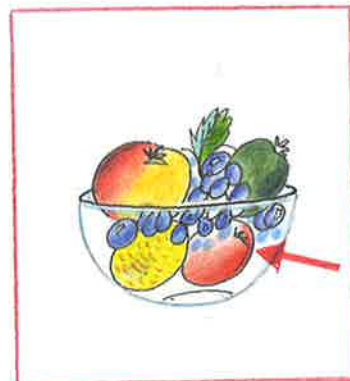
mittemot

i hörnet (av)

på

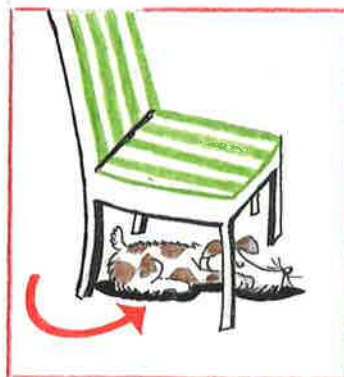
i

vid

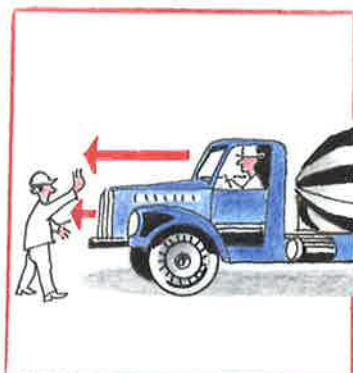
bredvid

under

över

framför

bakom

☉ Daniels lägenhet

Daniel har en liten lägenhet på ett rum och kök. Först kommer man in i en smal hall. Till höger finns ett litet badrum med toalett och dusch, och till vänster har han ett litet kök.

Rummet har två stora fönster rakt fram.

På väggen till vänster om fönstren hänger ett foto på Åsa.

I hörnet till höger om fönstren står en liten tv.

Vid väggen till höger står en gul soffa.

En matta ligger på golvet framför soffan, och på mattan står ett soffbord.

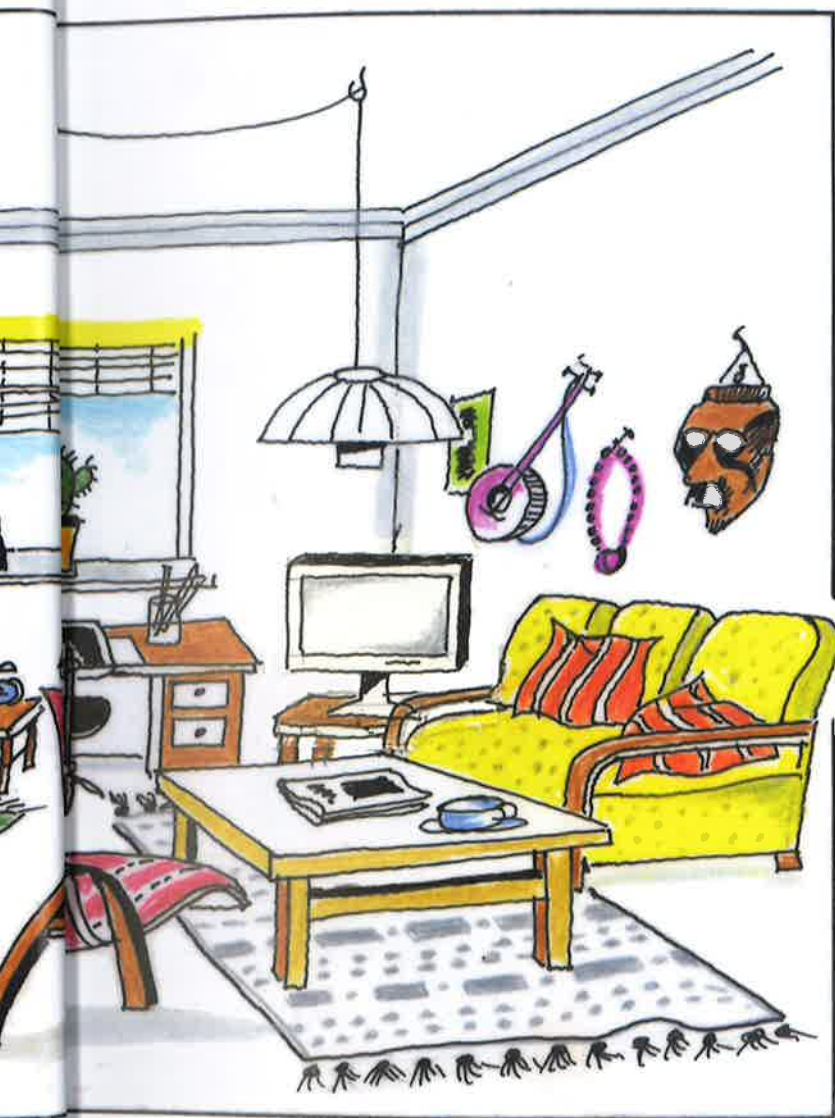
Mitt på golvet står en stor fåtölj.

Vid fönstren står ett stort skrivbord.

Vid väggen till vänster står en säng och en gammal bokhylla. I bokhyllan har han massor av böcker och saker.

Du står här och tittar på Daniels rum.

Mellan sängen och skrivbordet har han ett litet sängbord.

I taket hänger en vit taklampa.

På väggarna finns bilder och saker, som han har köpt på sina resor. Daniel gillar att resa.

Svara på frågorna!

1. Var står tv:n?
Den står ...
2. Var ligger mattan?
3. Var hänger fotot?
4. Var står soffbordet?
5. Var står fåtöljen?
6. Var hänger lampan?
7. Var står sängbordet?
8. Var står böckerna?

Beskriv!

A. Beskriv ditt rum för din kurskamrat som ritar det. Du får inte peka på teckningen!

B. Hur ofta städar du? Gillar du att städa? Varför? Varför inte?

Fraser när man frågar om vägen

- Ursäkta, men hur kommer man till Pressbyrån?
- Få se nu ... Du går rakt fram och sedan tar du första gatan till höger. Där på vänster sida ligger den, mittemot stationen.
- Tack.

- Förlåt, men kan du säga mig var posten ligger?
- Jag vet inte för jag bor inte här. Fråga i Pressbyrån där borta!
- Tack.
- Ursäkta, men är det här vägen till turistbyrån?
- Till turistbyrån? Javisst, du går rakt fram cirka 500 meter.
- Tack så mycket.
- Det var inget.

Fraser när man inte hör eller förstår

Vad sa du?

Va?

Förlåt, jag hörde inte, vad du sa.

Förlåt?

Hur sa?

Vadå?

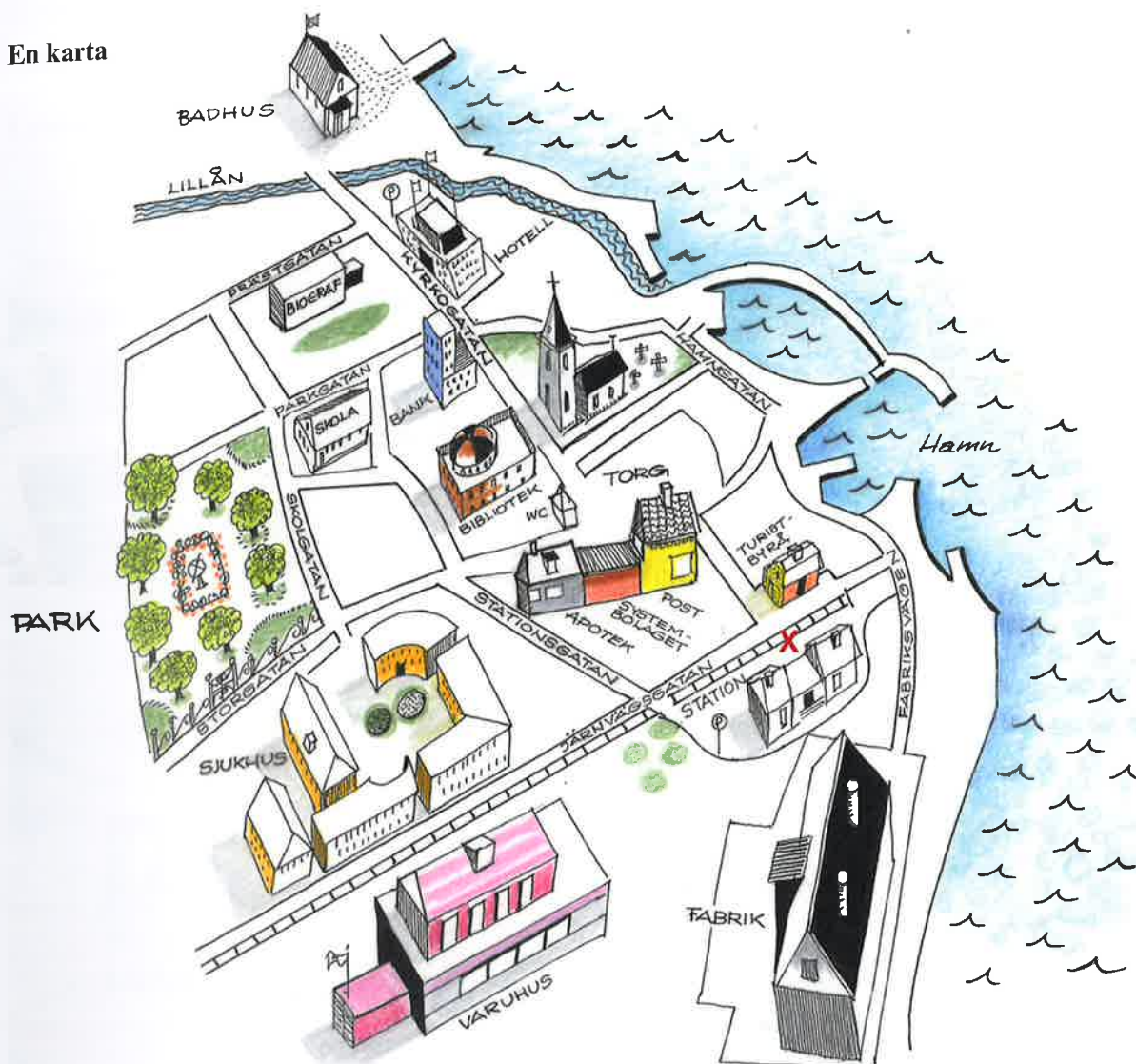

Jag förstår inte riktigt.

Arbeta i par!

Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.

En karta

Beskriv!

A. Titta på kartan och fråga varandra. "Var ligger ...?" Använd prepositionerna på s. 40–41.

stationen	skolan
torget	parken
toaletten	sjukhuset
banken	varuhuset
hotellet	biografen
biblioteket	apoteket
turistbyrån	

till höger om
till vänster (om)
rakt fram
mellan ... och ...
i mitten
mittemot

B. Hjälp Pia! Pia står framför stationen (X). Hon ska träffa Nina i hörnet av Skolgatan och Prästgatan. Hur ska hon gå för att komma dit? Gör Ninas vägbeskrivning till Pia!

⊕ Var ska tv:n stå?

Erik: Du ser trött ut.

Johanna: Ja, jag har ont i hela kroppen för jag möblerade om i vardagsrummet i går.

Erik: Berätta!

Johanna: Först ställde jag den ena soffan till vänster vid balkongfönstret och sedan la jag den stora mattan framför och ställde soffbordet på den. Mitt emot ställde jag den andra soffan.

Erik: Och din sköna fåtölj?

Johanna: Den ställde jag i hörnet till höger tillsammans med en av bokhyllorna. Jag tänker ha en mysig läshörna där. Jag ställde förresten golvlampan vid fåtöljen.

Erik: Och de andra bokhyllorna?

Johanna: Dem ställde jag vid väggen till vänster.

Erik: Var det inte jobbigt att flytta alla böcker?

Johanna: Om! Men bokhyllorna var också mycket tunga.

Erik: Blev det bra?

Johanna: Jättefint, men – jag glömde tv:n. Det finns inte plats för den, så den står mitt på golvet nu.

Erik: Du kan kanske sälja den.

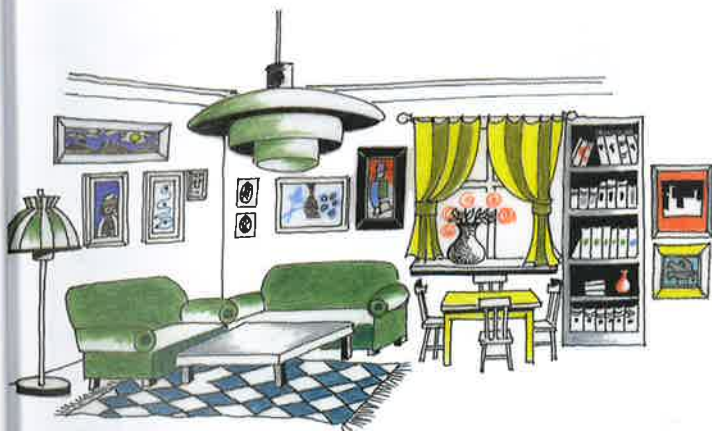
Johanna: Aldrig i livet!

Diskutera!

Många har tv:n i vardagsrummet, men man kan också ha den i köket eller sovrummet. Var är det bäst att ha tv:n? Diskutera!

Fem rum

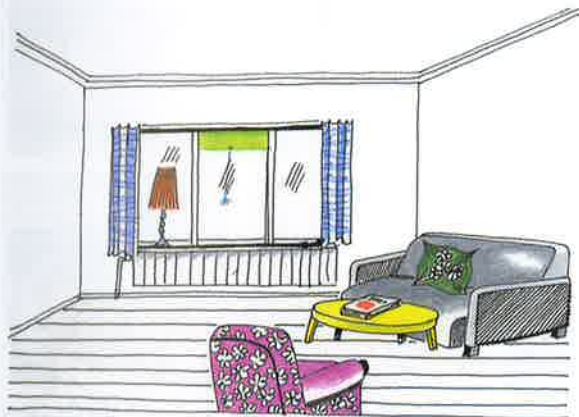
Lyssna och markera rätt rum.

A nummer ____

B nummer ____

C nummer ____

D nummer ____

Vad finns det för möbler i rum nummer fem?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Beskriv!

A. Titta på bilderna igen och beskriv rummen.

B. Beskriv klassrummet. Hur många bord finns det till exempel?

5

Mat och dryck

Till frukost

en ost

(ett) smör

(en) mjölk

(en) yoghurt

(en) filmjölk

ett bröd

en fralla
(franskbröd)

ett knäckebröd

(en) müsli

flingor

ett ägg

Till lunch och middag

Kött:

en korv

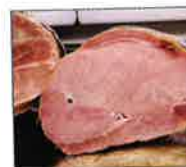
(en) färs

en biff

en kyckling

en skinka

Fisk och
skaldjur:

en spätta

en sill

en räka

en kräfta

Andra livsmedel:

(ett) ris

(en) pasta

en potatis

(en) ketchup

(en) senap

en sås

(en) grädde

Till fika och mellanmål

en kaka

en bulle

en tårta

ett wienerbröd

en kanelbulle

Drycker

(ett) kaffe

ett te

(en) choklad

(ett) vatten

(en) läsk

(en) öl

en juice

(en) saft

ett vin

Frukt, bär och grönsaker

ett äpple

en apelsin

en banan

ett plommon

ett påron

ett körsbär

en jordgubbe

ett hallon

en tomat

en gurka

(en) sallad

en paprika

(en) blomkål

(en) vitkål

en lök

en purjolök

en morot

en champinjon

I köket

en kastrull

en gryta

en stekpanna

en vattenkokare

en skål

en visp

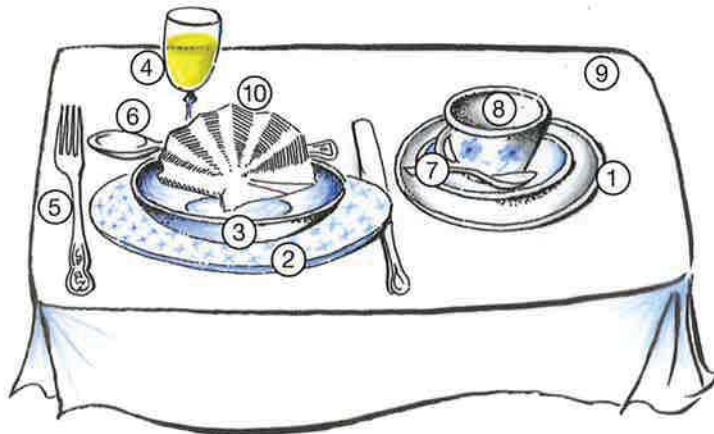
en kniv

en potatisskalare

en osthyvel

1. en assiett
2. en tallrik
3. en djup tallrik
4. ett glas
5. en gaffel
6. en sked
7. en tesked
8. en kopp
9. en duk
10. en servett

en mugg

Mått för volym och vikt

en liter (l)

en deciliter (dl)

en centiliter (cl)

en milliliter (ml)

en matsked (msk) = 15 ml

en tesked (tsk) = 5 ml

ett kryddmått (krm) = 1 ml

ett kilo (kg)

ett hekto (hg)

ett gram (g)

en påse

en kasse

☹ Siri lär sin lillebror Rasmus att laga köttbullar

Siri: Du kan lägga färsen i skålen så hackar jag löken.

Rasmus: Okej. Vad ska jag göra nu?

Siri: Skala potatisarna och lägg dem i vatten. De ska koka i ungefär 25 minuter. ... Så där ja. Löken är klar. Nu ska jag blanda färs, lök och ett ägg. Jag tror att jag har glömt något ...

Rasmus: Salt och peppar. Man måste ha salt och peppar. Kan du inte laga mat?

Siri: Ha ha. Nu ska jag bara ställa stekpannan på spisen och lägga i lite smör innan jag gör köttbullarna.

Rasmus: Jag kan göra köttbullarna så kan du steka dem.

Siri: Visst, men gör dem inte för stora.

Rasmus: Jag älskar köttbullar. Jag är jättehungrig.

Siri: När du är klar med köttbullarna kan du ställa in allt som är smutsigt i diskmaskinen. Plocka först ur det som är rent. Sedan kan du duka bordet. Jag tror att jag ska göra potatismos av potatisarna.

Berätta och skriv!

A. Vad har du i dina köttbullar?

B. Några verb i dialogen ovan är i imperativ. Skriv alla verb i imperativ.

1. – Vad äter du till frukost?
– En tallrik flingor med yoghurt och en kopp te.
Du då?
– Jag dricker en stor kopp kaffe och äter en knäckemacka med ost.
2. – Vad ska vi ha till lunch?
– Tomatsoppa och en baguette med skinka.
– Gott!

3. – Ska vi ta en fika?
– Okej.
– Vill du ha kaffe?
– Ja tack, med mjölk.
– Vill du ha en halv fralla med ost eller en kaka?
– Ingenting, tack.

Resonera!

A. Ni ska bjuda några vänner på middag. Vad bjuder ni på? Vad behöver ni?

B. Hur gör ni en god sallad?

C. På jobbet brukar man fika. Vad äter och dricker ni?

D. Vad kan man köpa i en bit, i ett paket, i en kartong, i en burk, i en påse?

☉ Ett restaurangbesök

Det är kvällen innan Daniel åker på semester. Daniel och hans flickvän Åsa sitter på en restaurang.

Åsa: Vad vill du ha?

Daniel: Jag tar biff och stekt potatis och en öl. Och du?

Åsa: En sallad och ett glas vin. Vad ska Jonas och du göra i Göteborg?

Daniel: Vi ska gå på en fotbollsmatch och på lördag och söndag ska vi segla med Jonas kompisar. De är jättetrevliga.

Åsa: Så synd att jag måste arbeta. Många av mina arbetskamrater har semester nu, så jag måste göra deras jobb också. Det är jättejobbigt.

Daniel: Men i augusti kan vi väl åka till Köpenhamn en dag.

Åsa: Ja, vad kul.

Daniel: Du Åsa, jag tycker så mycket om dig. Jag kommer att längta efter dig hela semestern.

Åsa: Äsch, var inte sentimental nu. Jag tycker om kaffe – och dig. Vill du ha kaffe nu, eller vill du ha efterrätt först?

Daniel: Nej tack, jag är mätt. Vi kan dricka kaffe hemma hos mig. Mitt kaffe är ju så gott.

Åsa: Ok. Ska vi betala då?

Berätta och spekulera!

A. Berätta texten för varandra. Använd de här orden: restaurang, beställer, pratar om, arbetar, Köpenhamn, längta, sentimental, efterrätt, kaffe

B. Vad gör de efter restaurangbesöket? Spekulera?

Vad tycker du om? Vad tycker du om att göra?

– Vad tycker du om?	– Jag tycker om musik.
– Vad tycker du inte om?	– Jag tycker inte om bilar.
– Vad tycker du om att göra?	– Jag tycker om att lyssna på musik.
– Vad tycker du inte om att göra?	– Jag tycker inte om att köra bil.

Intervjua och skriv!

- A. Fråga varandra: Vad tycker du om? Vad tycker du om att göra?
Vad tycker du inte om? Vad tycker du inte om att göra?
- B. Gör frågor med hjälp av orden nedan! Gör också fem egna frågor som börjar med ett frågeord. Läs sedan era frågor för en annan grupp.

Hur
Varför
Vem
Vad
Vart
Hur mycket
Var
När

läser
skrattar
slutar
ligger
börjar
är
äter
cyklar

hon
ni
du
han
de
stationen
filmen

Uttal

Så synd att jag måste arbeta. Jag kommer att längta efter dig.

[att]

[å]

Fraser på kafé, pub och restaurang

- Vad vill du ha?
- En kopp kaffe och en kanelbulle, tack.
- Jaha, tack. Det blir 34 kr.
- Varsågod.
- Tack och här är 66 kr tillbaka.

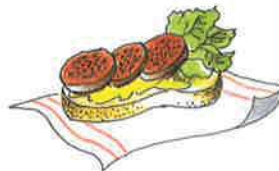
- Jag vill ha en annan läsk. Den här var inte kall.
- Men ni har ju nästan druckit upp den!

- Kan jag få en kopp te till?
- Javisst.

- Hej, kan jag få en öl och en halv fralla med ost?

- God dag. Jag skulle vilja ha en kopp te och en korvsmörgås.

- Vad kostar kaffet?
- 20 kronor.
- Ingår påfyllning?
- Ja, det gör det.

- Har ni ett bord för två?

- Menyn, tack.

- Ja?

- En stor stark och en räkmacka.

- Är det ledigt här?
- Nej, det är upptaget.

- Kan vi få betala?

- Vad blir det?
- 73 kronor, tack.
- Med dricks?
- Ja, dricksen ingår alltid.

Arbeta i par!

A. Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.

B. Den ena av er arbetar på restaurang och den andra är gäst. Vad säger ni?
Använd de här orden: en kopp te, ett glas mjölk, ett glas vin, ett glas juice, en lättöl, en hamburgare, en sallad, en dagens rätt, en kaka, en macka/en smörgås.

Skriv, diskutera och argumentera!

Daniels fotoalbum

A. Lyssna på texten "Daniels fotoalbum" som finns på s. 56–58.

B. Läs texten och skriv svar på de här frågorna. Använd possessiva pronomen.

Exempel: Vad säger Daniel till Åsa? Ska vi titta i *mitt* fotoalbum?

1. Vad visar Daniel för Åsa?

2. Vem är på den första bilden?

3. När har han tagit bilder på Åsa?

4. Vad har farfar fått pris för?

5. Vad gjorde mamma med katten?

6. Vem är Elsa lik tycker Åsa?

7. Vem är Olle?

8. Vem är på det sista fotot?

C. Är Daniel en bra fotograf? Varför? Varför inte? Ge exempel!

Är Daniel en artistisk fotograf? Är pappa och Emil lika? Är Elsa lik sina hundar?

Varför säger Åsa "Stackars katt!?"? Vad kan man säga om fotot med kanoten?

Diskutera och argumentera!

D. Har du ett sådant fotoalbum som Daniel, eller har du ett digitalt? Gillar du att fotografera? Vad fotograferar du?

☉ Daniels fotoalbum

Daniel och Åsa har en skön hemmakväll och sitter och tittar i Daniels fotoalbum efter middagen. Det ser inte ut som andra fotoalbum, utan alla foton är huller om buller.

D: Titta, det börjar bra, med mig själv.

D: Jag och **min** syster
i Paris.

D: Jag vid **mitt** skrivbord.
Å: Vad fint det är!
D: Ah, det var en gång då
mina föräldrar var där.

D: Jag och **mina** föräldrar
när jag slutade skolan.
Å: Oj, vad du ser ung ut!

D: Här är bilder av dig, Åsa!

D: Du på **din** examensdag.
Vilken söt polis!

D: Du i **ditt** kök.
Och du som inte kan laga
mat.

D: Du och **dina** syskon.
Å: När tog du det fotot?
D: När vi var på zoo.

D: Pappa och **hans** bror Emil.

Å: Han är lik **sin** bror.

D: Jonas och **hans** kök.

Å: Är han ofta i **sitt** kök?

D: Ja, han kan koka ägg och laga kaffe.

D: Farfar och **hans** blommor.

Vet du att han har vunnit ett pris för **sina** rosor?

Å: Nähä!

D: De här fotona är bra!

D: Mamma och **hennes** katt, Elvis. Hon badade **sin** katt.

Å: Stackars katt!

D: Anna och **hennes** hus i Paris.

Å: Det är väl inte bara **hennes** hus.

D: Hon talar alltid om det som **sitt** hus.

D: Elsa och **hennes** hundar.

Å: Hon är faktiskt lik **sina** hundar.

D: Säg inte så!

D: Å, här är några kort från vår paddlingssemester i Småland förra året.

D: Vi och **vår** kanot.

Å: Vår och vår, vi hyrde den ju.

D: Vi och **vårt** tält.

Å: Jag förstår inte varför vi tog med så mycket.

D: Vi och **våra** reskompisar.

Titta där är Olle!

Han var kul!

Å: Han var inte riktigt klok!

D: Här är fler kort från din examen!

D: Ni och **er** chef.

Å: Usch, ja!

D: Ni på **ert** examensfoto men bakifrån!

Å: Varför bakifrån?

D: Lite artistiskt!

D: Ni och **era** diplom.

Å: Du är en bra fotograf!

Man ser ju inte vem det är.

D: Jag fotograferade ju diplomen.

D: Och titta på mamma och pappa i Paris!

D: De och **deras** svärson

Pierre. De gillar **sin** svärson.

Å: Gillar de mig?

D: Om!

D: De och **deras** bagage.

Å: Hur kunde de bära

sitt tunga bagage?

D: Jag bar det naturligtvis.

D: De och **deras** barnbarn.

Å: Så söta de är!

D: De vill ha många barnbarn.

De älskar **sina** barnbarn.

Å: Hm, nu pratar vi om något annat.

⊗ Att beställa mat och dryck på restaurang, kafé och pub

Lyssna på de tre dialogerna och markera rätt alternativ!

1. Kerstin och Rut är på

- ☐ a. ett kafé
- ☐ b. en restaurang
- ☐ c. en pub

2. De beställer

- ☐ a. en kanelbulle, en liten kaka och två te
- ☐ b. två kanelbullar och två kaffe
- ☐ c. en kanelbulle, en liten kaka, en te och en kaffe.

3. Bengt-Åke är på

- ☐ a. ett kafé
- ☐ b. en restaurang
- ☐ c. en pub

4. Han beställer

- ☐ a. en stor stark
- ☐ b. en liten stark
- ☐ c. en mellanöl

5. Daniel och Åsa är på

- ☐ a. ett kafé
- ☐ b. en restaurang
- ☐ c. en pub

6. De beställer

- ☐ a. en räksallad och en dagens
- ☐ b. en biff med lök och en dagens
- ☐ c. en räksallad och en biff med lök

6 Lund – Göteborg

☞ I dag börjar Daniels semester.

Väckarklockan ringer klockan sex på morgonen. Daniel stiger upp, sätter på kaffe, duschar och klär på sig. Han dricker en kopp kaffe och äter en smörgås till frukost.

Sedan springer han till stationen. Tåget till Göteborg går 7.21. I Göteborg bor hans bästa kompis Jonas, som ska åka med på semestern.

Jonas möter Daniel på stationen klockan 10.55 och sedan åker de hem till Jonas och äter lunch. Medan de äter, planerar de vad de ska göra. Först ska de gå på en fotbollsmatch på Ullevi, och sedan ska de träffa gamla kompisar på en pub på Avenyn. Men de har inte tid att gå på Liseberg. De måste stiga upp tidigt nästa morgon, för de ska segla i Göteborgs skärgård under helgen. De ska låna en segelbåt av Pelles pappa. Det ska bli kul!

först ... och sedan ... medan ...

Först åker Daniel till Göteborg, och sedan åker han hem till Jonas. De planerar vad de ska göra medan de äter.

Ordna meningarna!

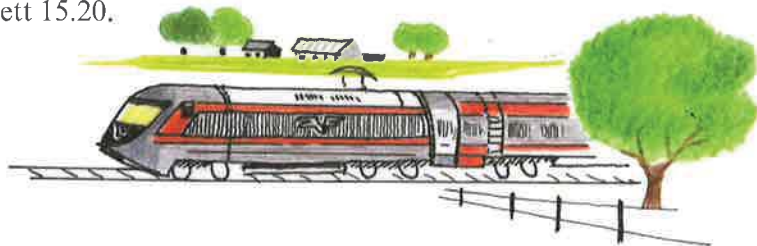
Placera meningarna i rätt ordning!

- 3 a. Han sätter på kaffe.
- b. Tåget kommer till Göteborg 10.55.
- c. De åker hem till Jonas och äter lunch.
- 2 d. Daniel stiger upp.
- e. De ska gå på fotbollsmatch på kvällen.
- 1 f. Väckarklockan ringer.
- 5 g. Tåget går 7.21.
- 4 h. Han springer till stationen.
- i. Jonas möter Daniel på stationen.
- j. De ska segla under helgen, så de måste stiga upp tidigt nästa morgon.

Fraser när man åker tåg

- Går det något tåg till Uppsala vid 15-tiden?
- Ett ögonblick ... ja, det går ett 15.20.
- Behöver jag platsbiljett?
- Ja.
- En enkel då, tack.

- Får jag fråga en sak?
- Ja?
- Jag ska åka till Abisko 16.10. Går det direkt eller måste jag byta?
- Du måste byta i Boden.
- Tack.

- Varifrån går tåget till Stockholm?
- Från spår 3.

- En tur och retur Malmö.
- Varsågod, det blir 252 kr.

Trevlig resa!

På tåget

"Nypåstigna?"

"Biljetten, tack."

"Nästa uppehåll Borås."

ANKOMMANDE

AVGÅENDE

Längdmått

en mil = 10 km (kilometer) = 10 000 m (meter)

en meter = 10 dm (decimeter) = 100 cm (centimeter) = 1 000 mm (millimeter)

Arbeta i grupp!

A. Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.

B. Den som har gjort en resa har alltid något att berätta.
Berätta för de andra om en resa som du har gjort.
Använd uttrycken: först ... och sedan ..., medan ...

Kort svar

Ja, jo, nej

– Är du hemma i kväll?	– Ja, det är jag.
	– Nej, det är jag inte.
– Har hon en bror?	– Ja, det har hon.
	– Nej, det har hon inte.
– Kan de komma i morgon?	– Ja, det kan de.
	– Nej, det kan de inte.
– Vill ni gå på bio?	– Ja, det vill vi.
	– Nej, det vill vi inte.
– Ska du jobba i dag?	– Ja, det ska jag.
	– Nej, det ska jag inte.
– Talar han bra svenska?	– Ja, det gör han.
	– Nej, det gör han inte.
– Kommer tåget i tid?	– Ja, det gör det.
	– Nej, det gör det inte.
– Bor du inte i Sverige?	– Jo , det gör jag.
	– Nej, det gör jag inte.

Skriv och fråga!

A. Skriv frågor och svar!

1. – _____?	– Ja, det kan jag.
2. – _____?	– Nej, det var hon inte.
3. – Vill ni åka med Ingrid?	– Ja, _____.
4. – _____?	– Ja, det gjorde de.
5. – Har du redan ätit?	– Ja, _____.
6. – _____?	– Nej, det är den inte.
7. – Ska Daniel åka till Malmö?	– Nej, _____.
8. – _____?	– Jo, det gör han.

B. Fråga varandra. Svara med kort svar.

Börja med:

Heter ...? Kan ...?

Är ...? Bor ...?

Har ...? Vill ...?

Sjunger ...? Ska ...?

☉ Hemma hos Jonas

När Daniel och Jonas har kommit hem till Jonas pratar de om vad de ska göra i Göteborg.

Daniel: Har Pelle fixat biljetter till matchen?

Jonas: Ja, det har han.

Daniel: Det ska bli roligt att se IFK Göteborg spela. Jag har aldrig sett dem spela på Ullevi. Spelar du fortfarande fotboll?

Jonas: Ja, det gör jag ibland. Så där en gång i veckan. Och du då?

Daniel: Samma här.

Jonas: Du, vi måste handla till helgen, men det kan vi göra efter matchen för affärerna har öppettid till åtta.

Daniel: Bra. Ska vi ta en öl i kväll när vi har handlat?

Jonas: Ja, det kan vi göra, men vi måste stiga upp tidigt i morgon bitti.

Daniel: Usch, och jag är redan trött. Jag hade så mycket att göra i går. Åsa och jag var ute och åt i går kväll, och i morse steg jag upp klockan sex och ...

Jonas: Nej, vi måste gå nu. Pelle väntar utanför Ullevi.

Diskutera och argumentera!

Går ni ofta på fotbollsmatcher?

Vad säger Jonas och Daniel på bilden ovan?

Vad tycker ni om dygnetrunt-öppna affärer?

Är det okej att affärerna är öppna på söndagar?

Aldrig – alltid

aldrig nästan aldrig sällan ibland ofta nästan alltid alltid
0 % ————— 50 % ————— 100 %

Brukar du duscha
på morgonen?

Jag brukar
nästan aldrig duscha
på morgonen.

På morgonen
duschar jag **nästan alltid**
om jag hinner.

Jag duschar **aldrig**
på morgonen.

Usch, nej!
Det är så kallt.

Jag
duschar **sällan** på
morgonen.

Ja, jag
duschar **ofta** på
morgonen.

Nej, men min
man duschar **ibland**
på morgonen.

Så klart!
Duschar du **inte**
på morgonen?

Hur ofta ...?

Hur ofta spelar du fotboll? En gång **i** veckan/månaden/minuten/timmen.

Hur ofta äter du glass? Tre gånger **om** dagen/dygnet/året.

Fråga och svara!

A. Gör svar som passar till frågorna.

Hur ofta går du på bio?

Hur ofta äter du frukost?

Hur ofta duschar du?

Hur ofta åker du på semester?

Hur ofta ...?

B. Gör frågor som passar till svaren.

En gång **i** månaden.

Två gånger **om** året.

En gång **i** timmen.

Tre gånger **om** dagen.

En gång **i** veckan.

Dagens fråga

Hemma hos Jonas läser Daniel tidningen och ser den här rundfrågan:

- Brukar du duscha eller bada?
- Hur väljer du schampo och tvål?

Mona, 36: Jag duschar nästan alltid, men jag badar på söndagskvällarna. Jag gillar att prova nya produkter.

Karl, 28 år: Jag duschar alltid, för det behövs inte så mycket vatten när man duschar. Jag köper alltid billigt schampo och billig tvål.

Christer, 54 år: Jag badar varje kväll. Jag duschar aldrig, för jag tänker bäst när jag badar. Jag har använt samma sorts schampo i flera år. Tvål köper jag alltid på extrapris.

Filippa, 5 år: Jag gillar att bada och leka i vattnet, men pappa tycker att jag ska duscha ibland. Jag tycker inte om schampo och tvål.

Fråga och svara!

Arbeta i grupp.

A. Vad svarar ni på frågorna?

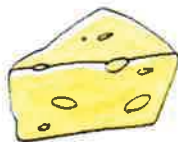
B. Fråga en annan grupp vad de har svarat.

Fraser i affären, i kiosken, på torget ...

I affären

- Ja tack?
- En liten bit ost.
- Något annat?
- Nej tack, det är bra så.

- Vill du ha hjälp?
- Tack, jag tittar bara.

På torget

- Vad kostar blommorna?
- 29 kronor för en bukett.
- Då tar jag en.

Postens serviceställe

- Ursäkta, var kan jag skicka det här paketet?
- Det kan du göra i affären där borta. De har postservice också. Ser du skylten utanför affären?

I glasskiosken

- Nästa!
- En liten glass tack.
- I strut eller bägare?
- Strut, tack.
- Vilka smaker?
- Vanilj och choklad.
- Jaha. Varsågod.

Gör dialoger!

- Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.
- Den ena av er är säljare och den andra är kund. Kunden vill köpa kanelbullar, 3 hg räkor, en bit korv, en biljett etc. Vad säger ni? Gör dialoger.

☹ Flyga eller åka tåg?

Helena: Jag ska åka till Berlin på torsdag.

Nils: Det låter spännande. Hur länge ska du stanna?

Helena: Över helgen bara. Jag har ju jobbat så mycket de senaste månaderna så jag bestämde mig för att ta en långhelg.

Nils: Ska du flyga?

Helena: Ja, det ska jag. Jag gillar flygplatser. Jag brukar komma tidigt så att jag kan ta en kopp kaffe, titta på folk och fantisera om vart de ska resa.

Nils: Jag tycker att flygplatser är så kalla och tråkiga. Du som bor i Malmö kan väl ta tåget.

Helena: Det är så tråkigt att åka tåg.

Nils: Jag tar alltid tåget när jag kan. Men om jag ska åka till Japan eller USA måste jag så klart flyga. Jag tycker om att resa långsamt så att jag kan titta på landskapet. På tåget har jag träffat många intressanta människor. Jag tänker också på miljön.

Helena: Hm. Då tänker du kanske ha en riktigt miljövänlig cykelsemester nästa gång?

Nils: Varför inte? Jag läste om två tjejer som cyklade till Paris. Man kunde läsa om deras resa på internet. Det var mycket intressant.

Helena: Säkert! Nej, nu har vi haft kafferast i 30 minuter. Tillbaka till jobbet!

Berätta!

Hur brukar du resa? Varför? Tänker du på miljön?

⊗ Att köpa billigt och dyrt

Personerna nedan är ute och handlar eller planerar att köpa något. Lyssna och skriv vad de köper och vad det kostar.

rosor

en flaska vin

gröna äpplen/
en blombukett

en biobiljett

en veckotidning

mjölk, kaffe, ost

en bil

en kappa

Vad köper de?

Vad kostar det?

1. Olle

2. Daniel

3. Margit

4. Margrete

5. Erik

6. Britta

7. Magnus

8. Åsa

Fråga varandra!

Vad kostar en bil, en biobiljett, en flaska vin, en veckotidning i era länder?

Vad gör man i Sverige på våren? Här är några bilder på vanliga aktiviteter och traditioner.

I nästan varje hem sätter man en bukett tulpaner på bordet.

Man planterar de första vårblommorna på balkonger och i trädgårdar.

På vårens första loppis kan man göra fynd.

Man solar och njuter av värmen från vårsolen.

7 En skön helg på sjön

- Jonas och Daniel stiger upp tidigt på lördagsmorgonen. De ska träffa Jonas kompisar, för de ska segla tillsammans under helgen. De tänker segla till en liten ö och sova där över natten. Det är en fin segelbåt, men bara fyra personer kan sova i den så de måste ha med tält också.

Daniel, Jonas och Pelle har köpt drycker, grillkorv och bröd. Eva, Elin och Malin har fixat annan mat. De packar in allt i båten, inklusive Jonas gitarr och Pelles grill. Sedan seglar de.

Solen skiner, det är lagom vind och 18 grader i vattnet. Mitt på dagen kastar de ankar vid en ö, badar och solar. Det är många båtar ute på havet i dag, och det kan bli svårt att hitta en ö där de kan sova, för de vill vara ensamma.

Efter några timmar ropar Jonas: ”Här är perfekt! Här stannar vi.” ”Absolut”, säger Daniel ”det är perfekt tid för lite mat också. Jag blir alltid så hungrig på sjön. Jag vill ha tio korvar.” ”Typiskt Daniel”, säger de andra och skrattar.

Tjejerna bäddar i båten, och killarna sätter upp tältet och tänder grillen.

De har en underbar kväll på en klippa. De äter, dricker, sjunger, och Jonas spelar gitarr. De badar innan solen går ner bakom öarna. Det här är livet!

Markera rätt eller fel!

	Rätt	Fel
1. Alla ska sova i tältet.	_____	_____
2. Pelle har en gitarr.	_____	_____
3. Det blåser mycket.	_____	_____
4. De seglar i många timmar.	_____	_____
5. Solen skiner på dagen.	_____	_____
6. Det är många båtar på havet i dag.	_____	_____
7. De har en underbar kväll på båten.	_____	_____
8. De badar på kvällen.	_____	_____

Argumentera och spekulera!

- A. Vem ska sova i båten och vem ska sova i tältet? Varför? Argumentera!
- B. Vad har Eva, Elin och Malin fixat för mat? Spekulera!
- C. Varför bäddar tjejerna och killarna sätter upp tältet och tänder grillen? Diskutera!
- D. Jämför era svar med en annan grupp.
- E. Daniel brukar sms:a till Åsa. Hon tycker att det är svårt att läsa hans sms eftersom han nästan bara använder konsonanter. Här är hans sms:

Hj! Jg r i Gtbrg. Vdrt r mkt fnt. Jns ch jg hr sglt i skrgdrn över lrdg och sndg.
Vi grllde krvt md brd ch drck l. Pss ch krm Dnl

Vad skriver Daniel? Hjälp Åsa att läsa Daniels sms!
Vad svarar Åsa? Skriv Åsas svar till Daniel?
Varför skriver Daniel så konstiga sms? Spekulera!

☉ Vad gör svenskarna på fritiden?

Många svenskar, både gamla och unga, motionerar på olika sätt.

går i skogen

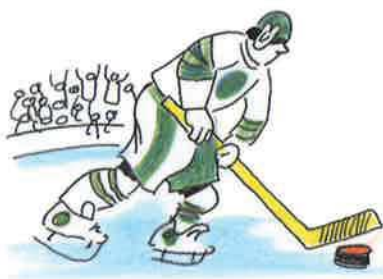
gymnastiserar

tränar

spelar fotboll

spelar ishockey

åker långfärdsskridskor

åker skidor

joggar

simmar

spelar innebandy

Många campar i tält eller husvagn, har båtar, fritidshus eller kolonilotter.

tält, husvagn

båtar

fritidshus

kolonilott

tittar på fåglar

fiskar/jagar

sjunger i kör

därför att/för

Jag väljer att ... **därför att** ...

Jag väljer att ... **för** ...

Diskutera och motivera!

A. Vilket alternativ väljer du? Motivera ditt val.

Att sjunga i kör eller gå i skogen?

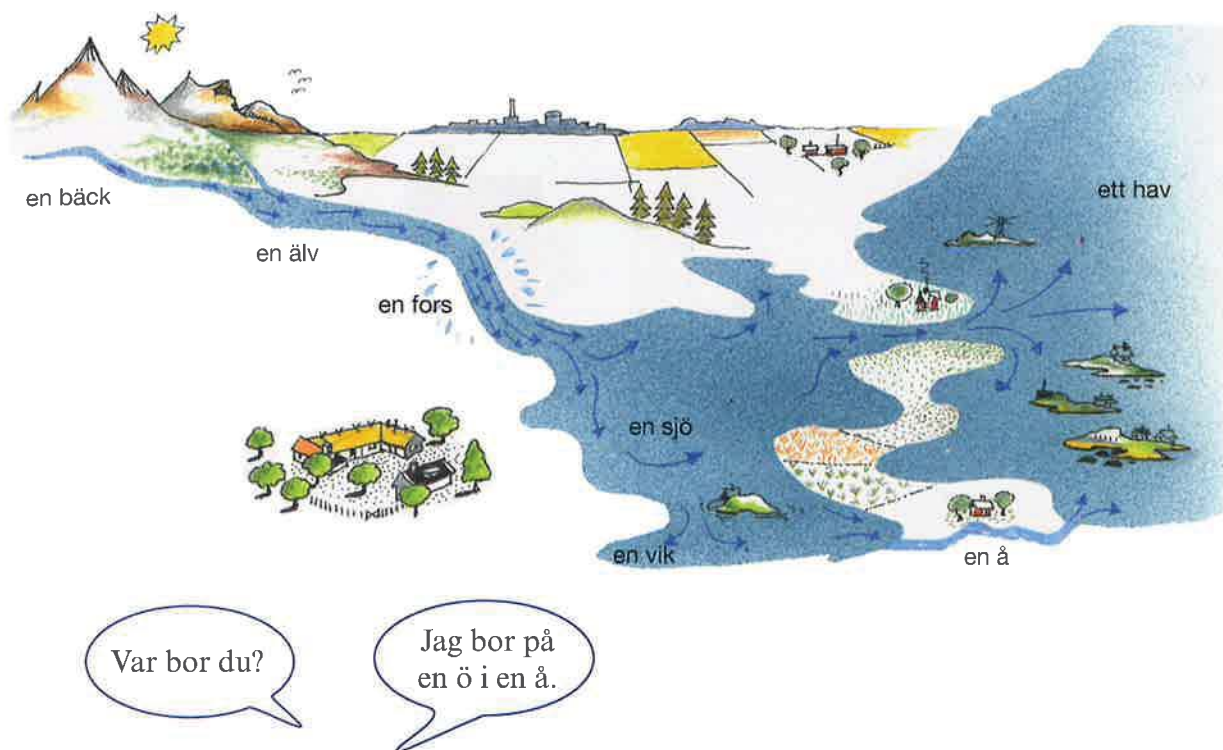
Att spela fotboll eller titta på fåglar?

Att ha semester i en husvagn eller i en båt?

Gör fler egna frågor med två alternativ!

B. Vad gör du på fritiden?

Vatten i naturen

Fakta

Allemansrätten

I Sverige har vi allemansrätten som tillåter alla att t.ex. vandra i naturen. Man får plocka bär och svamp, tälta och göra upp eld, men man får inte elda på klippor. Därför har Daniel och hans vänner grill med sig. Många svenskar tycker om att vara ensamma i naturen. Hur är det i ditt land?

Kan, får

Kan du spela trumpet?

Ja, det **kan** jag, men jag **får** inte spela hemma när mina föräldrar tittar på tv.

Diskutera!

- Ge tre exempel på vad man kan/inte kan göra och på vad man får/inte får göra.
- Fråga en annan grupp vilka exempel de har gett.

Fraser när man pratar om vädret

”Det finns inget dåligt väder, bara dåliga kläder!”

- Vilket oväder! Det ösregnar! Jag blev alldeles våt på vägen hit.
- Jaså. Det regnade inte när jag gick hit. Men de sa på tv i går att det skulle regna hela dagen i dag.

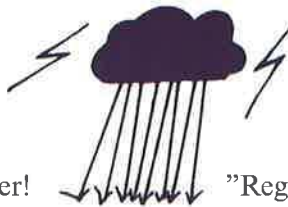

- Vilket väder! I dag måste vi åka till stranden.
- Ja, det är redan 26 grader i skuggan.

- Vilket väder! Jag fryser som en hund.
- Usch ja, och de sa på radion att det kommer att snöa i morgon.

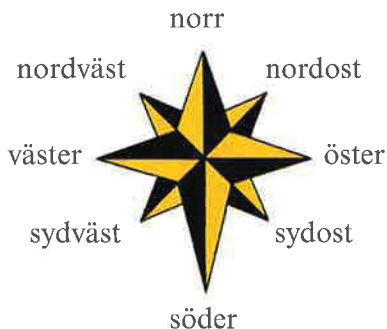

– Vad det blåser!

Vilket åskväder!

”Regnet står som spön i backen.”

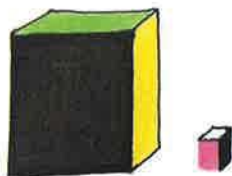
Stämmer det verkligen att det inte finns något dåligt väder utan bara dåliga kläder?

Arbeta i par!

Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.

Hur?

stor ≠ liten

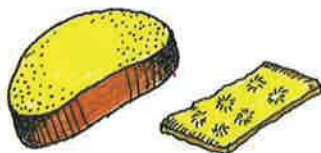
glad ≠ ledsen

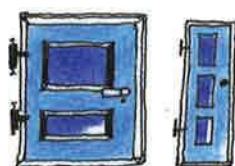
lång ≠ kort

tjock ≠ smal

tjock ≠ tunn

bred ≠ smal

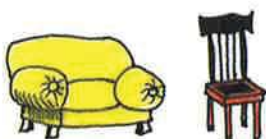
bra ≠ dålig

varm ≠ kall

tung ≠ lätt

mjuk ≠ hård

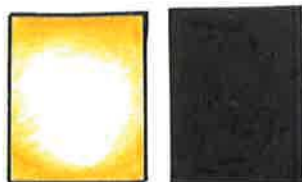
dyr ≠ billig

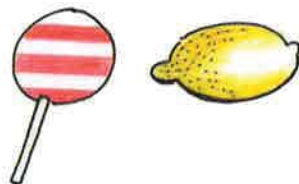
god ≠ äcklig

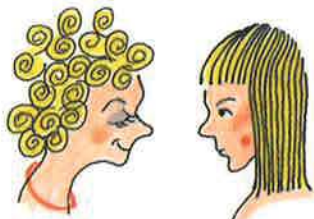
vacker ≠ ful

ljus ≠ mörk

söt ≠ sur

lockig ≠ rak

rak ≠ krokig

$$2+1=3 \quad 5y^2-2xy \div x(2xy-3)=0$$

lätt ≠ svår

rolig ≠ tråkig

ung ≠ gammal

hungrig ≠ mätt

enfärgad

randig

rutig

prickig

blommig

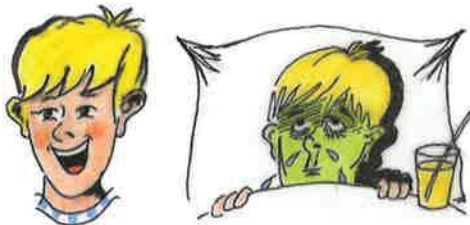
mönstrad

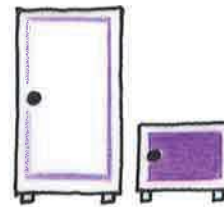
ren ≠ smutsig

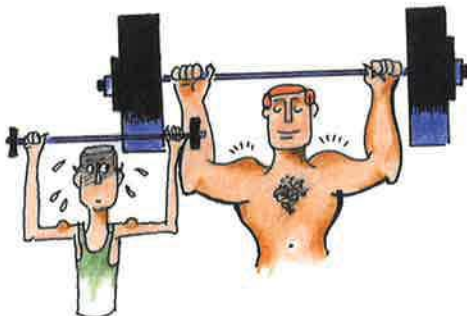
gammal ≠ ny

frisk ≠ sjuk

hög ≠ låg

svag ≠ stark

pigg ≠ trött

Kläder

1. en skjort/a -or
2. en kavaj -er
3. en kostym -er
4. en slips -ar
5. en T-shirt -ar
6. en tröj/a -or
7. ett par shorts
8. en långbyx/a -or*
9. en blus -ar
10. en kjol -ar
11. en klänning -ar
12. en sock/a -or
13. en strumpbyx/a -or*

14. en bikini =
15. en baddräkt -er
16. en badbyx/a -or*
17. en sko -r
18. en stöv/el -lar
19. en gymnastiksko -r
20. en pyjamas -ar
21. ett nattlinne -n
22. en morgonrock -ar
23. en bh -ar
24. en tros/a -or*
25. en kalsong -er*
26. en jack/a -or

27. en kapp/a -or
28. en rock -ar
29. en vant/e -ar
30. en handsk/e -ar
31. en halsduk -ar
32. en scarf -ar
33. en möss/a -or
34. en hatt -ar
35. ett paraply -er
36. ett linne -n
37. ett bälte -n
38. en strump/a -or
39. en toff/el -lor (innetoffel)

* Vid följande ord används oftast pluralform: **ett par byxor** (långbyxor, strumpbyxor, badbyxor), ett par trosor, ett par kalsonger.

☉ Kläder och ekonomi

När tjejerna har bäddat i båten sätter de sig och vilar och pratar.

Malin: Jag jobbar tre veckor till. Sedan har jag semester.

Eva: Vad ska du göra då?

Malin: Åka till Kreta. Jag har aldrig varit där. Jag behöver lite nya kläder till resan, en kjol, ett par shorts och en tröja.

Elin: Då kan du handla på sommarrean. Den börjar ju nu. Jag brukar alltid köpa mina sommarkläder på rea.

Eva: Ska vi gå tillsammans?

Elin: Ja, det kan vi göra. Men jag har inte råd att handla så mycket, för jag har bara sommarjobb en månad, och studiemedlet är slut.

Eva: Jag har inte heller råd, men jag tänker köpa ett par byxor i alla fall. Du, Malin, kan vara glad som jobbar och får lön varje månad.

Malin: Ja, men har man mer pengar köper man också mer. Jag försöker spara lite varje månad, men det är så dyrt att bo ensam, så ofta kan jag inte spara något.

Elin: Oh, hjälp! Jag har glömt senapen till korven! Vad ska Daniel säga?

Berätta!

A. Vad brukar du göra på din semester? Elin och Evas ekonomi är inte så bra. Därför handlar de på rea. Finns rea i ditt land? Har du handlat på rea någon gång? Varför? Varför inte?

B. Vad har du på dig på dagen/på kvällen/på natten/på en fest/nu?

Adjektivets former

en gul tröja	den gula tröjan
ett gult linne	det gula linnet
två gula tröjor	de gula tröjorna

Färger

röd

orange

gul

grön

blå

lila

brun

svart

vit

grå

Diskutera och beskriv!

- A. Malin har köpt massor av kläder på rea, så nu måste hon kasta en del gamla och sälja andra till en second hand-butik. Men hon ska kanske ändå behålla några av dem. Hon provar kläderna men kan inte bestämma sig. Beskriv först kläderna: Malin har en/ett
Hjälp sedan Malin att välja: Hon ska sälja/kasta/behålla den/det/de därför att ...
Använd adjektiv och substantiv.
- B. Den ena av er beskriver olika personer i klassen eller saker i rummet. Den andra gissar vem/vad det är.

Fem samtal om kläder

Lyssna och markera vad de olika personerna har på sig!

Kalle

☐ vit T-shirt	☐ långa byxor	☐ mönstrade strumpor	
☐ shorts	☐ tofflor	☐ sportskor	☐ hatt

Åsa

☐ kort blå kjol	☐ lång blå kjol	☐ vit blus	
☐ vit skjorta	☐ vita skor	☐ blåa skor	☐ väska

Erik

☐ blommig skjorta	☐ randig skjorta	☐ blommig slips	☐ sandaler
☐ röd rock	☐ röd jacka	☐ jeans	☐ randiga strumpor

Kerstin

☐ gul klänning	☐ gulblommig blus	☐ gula skor	☐ vita skor
☐ tunn rutig kavaj	☐ röd hatt	☐ röd hatt med vit blomma	

Oscar

☐ rutiga byxor	☐ vit tenniströja	☐ sandaler	☐ stövlar
☐ mörka skor	☐ sportmössa	☐ grön hatt	

8 Turist i Sverige

Allt fler turister kommer till Sverige på semester. De flesta är från Norge, Tyskland och Danmark, men många andra nationaliteter besöker också Sverige.

Några populära platser i Sverige som turister besöker:

Visby och den gamla ringmuren på Gotland

Jokkmokks marknad i februari

Dalarna vid midsommar

Astrid Lindgrens värld i Vimmerby

Åles stenar i Skåne

Skansen i Stockholm

☹ På turistbyrån

En turist kommer till turistbyrån i Lund och talar med Inger som arbetar där.

Turisten: Hej. Vi ska vara här i Skåne ett par dagar. Vad finns det att titta på? Vi har bil.

Inger: Vad är ni intresserade av?

Turisten: Natur och historia.

Inger: Då kan ni åka och titta på några slott. Ni kan också åka till Ales stenar eller till Kullaberg.

Turisten: Har ni någon karta och några broschyrer?

Inger: Ja, varsågod och trevlig semester!

Turisten: Tack.

Var ...? Vart ...?

Var bor Daniel? Han bor i Lund. Åsa bor också **där**.

Vart vill du åka på semester? Jag vill åka till Spanien. Vill du också åka **dit**?

Intervjua varandra!

- Vart vill du åka på semester? Vad gillar du att göra på semestern? Varför?
- Vad är du intresserad av när du kommer till en ny plats?
- Titta på sidan 82. Välj en av bilderna och berätta varför du skulle vilja åka dit.

Fakta

Vart åker svenskarna på semester?

Många svenskar åker utomlands på semester varje år. Majoriteten tar en charterresa med flyg, tåg eller buss. Andra tar bilen och åker runt i Europa. Då campar man eller bor på små hotell för att semestern ska bli billig. På sommaren är det mycket populärt att resa till södra Europa. Under vintern åker många på ~~solsemester~~ till Kanarieöarna och Thailand. Andra far till fjällen eller Alperna för att åka skidor.

👁️ Dagens fråga

En turistbyrå frågade några turister:

- Vart planerar du att åka i Sverige?
- Vad tycker du bäst om att göra på semestern?

Markus, 32 år, Tyskland:

Jag ska åka till Norrland och vandra i fjällen en vecka. Jag gillar natur och vildmark, för vi har ingen vildmark i Tyskland. Jag tycker att det är viktigt att få motion.

Marina, 53 år, Italien:

Jag ska åka till Dalarna och fira en svensk midsommar. Jag tycker om att lära mig om nya kulturer. Jag anser att man lär sig mest om en kultur när man är i landet.

Femke, 20 år, Nederländerna:

Jag tänker åka till Stockholm. Jag gillar att sitta på kafé och titta på folk. Jag vill också äta typisk svensk mat. Jag tror att den svenska maten är jättegod, men jag antar att den är dyr.

Mitch, 67 år, USA:

Min fru och jag var i Köpenhamn och då ville vi också se en del av Sverige, så vi åkte över Öresundsbron. Vi tänker se några slott, besöka Lunds domkyrka och titta på Ales stenar.

Att uttrycka en åsikt

Markus **tycker** att motion är viktigt. Marina **anser** att kultur är intressant.

Att inte veta säkert

Femke har aldrig varit i Sverige, men hon **tror** att svensk mat är god. Femke **antar** att svensk mat är dyr.

Diskutera och berätta!

- Diskutera de olika personernas semesterplaner. Vems semester blir bäst, tror ni?
- Vad svarar du själv på frågorna?
- Gör fem meningar med orden: tycker, anser, tror, antar, tänker.

☉ Göteborg – Abisko

Bryggan i Smögen

Efter den första seglingsdagen hade Daniel och hans vänner en underbar sommarnatt på den lilla ön i Göteborgs skärgård. De satt länge och sjöng och spelade.

Nästa dag vaknar alla sent. De äter frukost och seglar till Smögen, ett litet turistparadis. Många turister kommer till Smögen för att köpa färska räkor. Det gör också Daniel och hans kompisar. De sitter på bryggan och tittar på folk och båtar medan de äter räkorna.

På kvällen kommer de tillbaka till Göteborg. De är på gott humör därför att de har haft en trevlig helg. De pussas och kramas innan de skiljs åt.

Nästa dag tar Daniel och Jonas tåget till Abisko eftersom de ska vandra i fjällen i en vecka.

Resan tar nästan 24 timmar. På tåget sover, äter och läser de och sover igen, för det finns nästan bara skog att titta på. De kommer fram till Abisko på eftermiddagen och bor på vandrarhem första natten. På kvällen lyssnar de på väderprognosen och studerar kartan över Kungsleden. De somnar tidigt.

De ska vandra cirka 10 mil, så de måste ha rätt skor, mycket plåster och massor av myggolja!

Reciproka verb

Nina pussar Alexander. Alexander pussar Nina.

De pussar varandra.

De pussas.

Svara på frågorna!

1. Vad gör Daniel och hans kompisar i Smögen? _____
2. Varför är de på gott humör? _____
3. Vad gör de innan de skiljs åt? _____
4. Varför åker Daniel och Jonas till Abisko? _____
5. Hur lång tid tar resan? _____
6. När kommer de fram till Abisko? _____
7. Var sover de första natten? _____
8. Vad gör de på kvällen i Abisko? _____
9. Hur långt tänker de vandra? _____
10. Varför måste de ha mycket plåster med sig? _____

Diskutera och motivera!

- A. Daniel och Jonas åker tåg i 24 timmar. Hur vill du resa om du ska resa långt? Motivera!
- B. På tåget till Abisko skriver Daniel ett nytt sms till Åsa. Han skriver fortfarande nästan helt utan vokaler. Vad skriver han egentligen?

Hj s! Jg sttr n p tgt tll Absk. Dt fnns mng skgr i nrr Svrg. Gtbrgs skgrgd r mckt fn.
V sgld md Jns kmpr. Dt vr tr flekr ch Pll. Jg sv i tlt md Jns.
Jg lngtr ftr dg.
Pss ch krm
Dnl

- C. Vad svarar Åsa? Skriv hennes svar.

Fraser när man bor på hotell

- God middag, jag har bokat ett rum här.
- Välkommen. Hur var namnet?
- Lindström.
- Ja, här har vi det. Rum 123. Kan ni fylla i här? ...
Så där ja. Behöver ni hjälp med bagaget?
- Nej tack, jag klarar mig själv.
- Hej. Har ni något enkelrum ledigt?
- För hur många nätter?
- Bara för i natt.
- Ja, vi har ett. Det kostar 950 kr inklusive frukostbuffé.
- Hej. Jag undrar, vad ni tar för ett dubbelrum?
- 875 kr med bad och toalett.
- Ingår frukost?
- Ja, det gör det.
- När serveras frukosten?
- Mellan klockan sju och tio.
- Kan jag få beställa väckning till klockan 8.30 då?
- Då ska jag be att få betala.
- Jaha, ska vi se här ... två nätter, fyra mineralvatten och telefon ... det blir 1 985 kr.
- Varsågod. (*räcker över kontokortet*)
- Har ni legitimation?
- God morgon, har ni sovit gott?
- Nej, kudden var lite för hård.
- Då ska jag ordna en annan kudde till er.
- Tack, det var snällt.
- Kan ni beställa en taxi åt mig?
- Javisst, så gärna.

Arbeta i par!

Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.

Berätta och spekulera!

A. Daniel har köpt saker på sina resor som han har på väggarna. Brukar ni också köpa saker och presenter? Vad köper ni? Berätta för varandra.

B. Vilka av de här sakerna är typiska för Sverige, tror ni? Varför? Spekulera!

Semesterplaner

Några personer berättar om sin semester. De berättar om vart de ska åka, när de tänker åka, hur länge de ska vara borta och vad de ska göra. Lyssna och skriv svar till frågorna!

1. Olle

Vart ska han åka?

När ska han åka?

Hur ska han åka?

2. Karin

Varför kan Karin inte gå med på bio i morgon?

Hur länge ska hon vara borta?

Vad ska hon göra?

3. Bengt-Åke

Varför ser Bengt-Åke så glad ut i dag?

Hur ska han åka?

Hur länge ska han stanna?

4. Magnus

När börjar Magnus semester?

Vart ska han åka?

Hur ska han åka?

Kiruna den 5 juli 2010

Hej mamma!

Här kommer ett vykort från
Kiruna som vi bestämde när jag
pratade med dig i går. Vandrigen
gick bra. Allt var fantastiskt.

Nu ska jag vila mig lite och
sedan ska vi titta på stan.
I morgon åker vi till Stockholm.
Hälsa pappa!

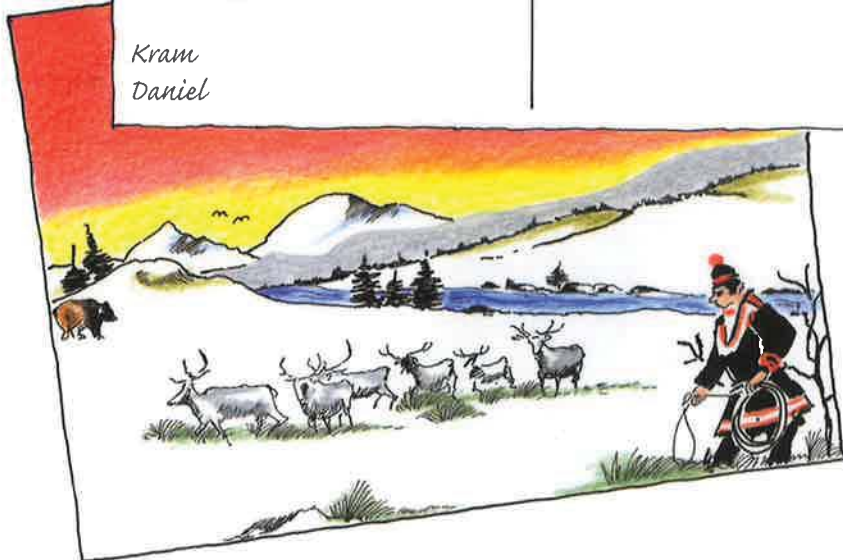
Kram
Daniel

Margit Sandström

Syrénvägen 35

224 56 Lund

Hur börjar man ett brev?

Ett personligt brev kan man börja så här:

Hej!
Hejsan!
Min älskling!
Kära ...!

Ett mer formellt brev kan man börja så här:

Anette Svensson
Jönssons Möbler
Kvarngatan 78
123 45 Värnamo

Ett personligt brev kan man avsluta så här:

Hälsningar
Vi hörs!
Vi ses!
Stora kramar
Puss och kram

Ett mer formellt brev kan man avsluta så här:

Hälsningar
Med vänlig hälsning
Vänliga hälsningar

Datum

Så skriver man:

14/6 2015

150614

Så säger man:

den fjortonde juni tjugohundrafemton

femton noll sex fjorton

Det finns fler exempel på hur man kan börja och avsluta ett brev eller ett mejl i fraslistan i studieboken.

Fråga och berätta!

A. Fråga varandra.

- Vad är det för datum i dag?
- När är du född?
- När fyller du år?
- Vilken våning bor du på?
- Hur ofta klipper du håret?

Så här svarar Malin.

- Det är den tredje november.
- Den åttonde februari 1989.
- Den åttonde februari.
- Jag bor på sjätte våningen.
- Var tredje månad.

Vad svarar du?

B. Samerna är en etnisk minoritet. I faktarutan här under kan du läsa om dem. Känner du till någon annan etnisk minoritet? Berätta!

Fakta

Samerna

Samer finns i Sverige, Norge, Finland och Ryssland. Förr var samerna nomader och levde på renskötsel, jakt och fiske, men i dag är det bara cirka 10 % av samerna i Sverige som har renar.

Samerna har ett eget språk, som är mycket olik svenskan, och en egen kultur. Den traditionella sången är jojk. Man jojkar något, t.ex. döda släktingar, platser man minns, händelser och naturfenomen.

Färgerna rött, gult, blått och grönt finns i deras traditionella kläder och i flaggan som de fick 1986.

Den första veckan i februari är det marknad i Jokkmokk – Jokkmokks vintermarknad. Där kan man lära sig mycket om samisk kultur, åka hundspann och köpa samernas fina hantverk i läder, trä och silver. Torkat renkött är en delikatess som man måste smaka på.

Om man vill veta mera om samerna och deras kultur kan man besöka Åjtte fjäll- och samemuseum.

☉ Ett brev till Åsa

Kiruna den 5 juli 2010

Hej älskling!

Jonas och jag är nu i Kiruna efter en vandring på ungefär tio mil. Allt gick bra även om det var lite dramatiskt ibland. En gång, när vi skulle gå över en fors, föll jag i vattnet! Jonas hjälpte mig upp. Det tog flera timmar innan mina kläder var torra igen.

Ryggsäcken var enormt tung, men man är ju en "viking", eller hur?

Vi såg många djur, mest mygg. Det finns massor av mygg i fjällen – jättestora. Usch! Vilken tur att vi hade myggolja med oss! Det fanns också många renar. En kväll såg vi stora spår i snön. Vi tror att det var björnsår. Det skulle vara spännande att möta en björn!

Vi träffade en kille från Tyskland. Han hade gitarr men ingen ryggsäck. Jag undrar vad han åt.

Efter en dag på Kebnekaise fjällstation gick vi till Nikkaloukta och liftade till Kiruna. I morgon åker vi till Stockholm.

Allt är så stort och tyst i fjällen. Det kändes så konstigt att det aldrig blev mörkt.

Du kan väl ringa och prata lite med mamma. Jag ringde till henne i går, och hon verkade lite orolig för mig.

Hälsa alla kompisar! Jonas hälsar.

Stora pussar och kramar!

Daniel

PS Jag längtar så mycket efter dig.

Markera rätt eller fel!

1. Jonas kläder var torra efter flera timmar.
2. Ryggsäcken var inte lätt.
3. De mötte en björn.
4. Killen från Tyskland hade mat i ryggsäcken.
5. De gick först till Nikkaloukta sedan till Kebnekaise.
6. De ska åka till Stockholm.
7. Daniel tycker att det är tyst i fjällen.

Rätt Fel

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

☉ En orolig mamma

Margit: Jag blev så glad när Daniel ringde från Kiruna. Jag förstår inte varför han alltid måste göra så konstiga saker på semestern. Jag blir så orolig. Och tänk om de liftar till Stockholm. Han sa att de skulle ta tåget, men man vet aldrig ...

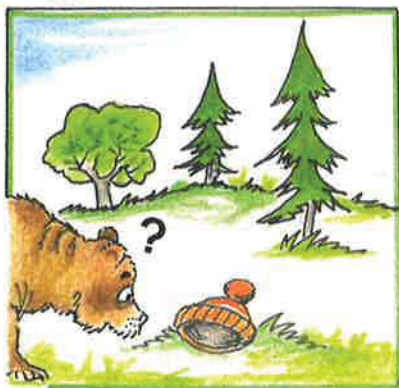
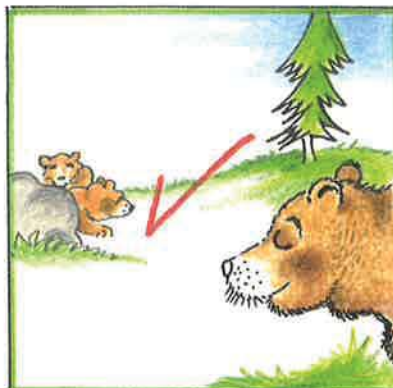
Gunnar: Men Margit, Daniel är vuxen nu. Han måste få leva sitt eget liv. Kom nu så lägger vi oss. Jag är jättetrött.

Margit: Det är typiskt dig att bli trött varje gång jag vill tala om något viktigt!

Diskutera och spekulera!

- A. Varför är Daniels mamma så orolig? Är inte pappa orolig? Diskutera och motivera ditt svar!
- B. Är det som Daniels mamma talar om viktigt, eller tycker du som hans pappa?
- C. Jämför kortet till mamma och brevet till Åsa! Vad är det för skillnader? Varför tror du att han skriver om olika saker?

Om du möter en björn ...

🎬 Film eller roman?

Susanne: Vad gjorde du i går kväll?

Markus: Jag var på bio och såg "Luftslottet som sprängdes", den sista filmen i Millenniumserien.

Susanne: Gillade du den?

Markus: Ja, jag tyckte att den var jättebra och spännande. Skådespelarna var också bra men Anna, som var med mig, gillade den inte alls. Hon anser att den första filmen är bättre.

Susanne: Jag har läst alla tre böckerna. Jag tycker verkligen om Stieg Larssons böcker. Den andra boken var absolut bäst.

Markus: Och jag har sett alla filmerna. Jag tror inte att jag kan läsa böckerna nu när jag vet hur det går.

Susanne: Det är därför jag inte har sett filmerna. Jag vill aldrig se en film när jag har läst boken. Man kan inte säga allt som finns i en bok i en film på ett par timmar.

Markus: Jag älskar att gå på bio. Det här var min sjunde film den här månaden. På fredag ska jag se den där nya filmen som alla pratar om, eh ... jag tror att den börjar på A.

Susanne: Din sjunde film! Då förstår jag varför du inte ens kommer ihåg filmens titel.

Diskutera!

Har du någon favoritförfattare, favoritroman, favoritregissör och favoritfilm? Vad anser du om Susannes argument om film – roman? Diskutera!

Fraser när man ber om hjälp

- Du, Ingrid, kan du hjälpa mig med en sak?
- Ja, jag kommer.
- Pelle, du hjälper mig med tältet.
- Javisst.
- Pelle, kan du hjälpa Elin att laga bilen?
- Nej, inte just nu. Jag är upptagen.
- Malin, hjälp Daniel med städningen!
- Inte nu, jag är så trött. Jag gör det sedan.
- Hjälp mig att bära väskan, är du snäll.
- Ja, gärna.

- Ursäkta, skulle ni kunna hjälpa mig med en sak?
- Javisst, så gärna. Vad gäller det?
- Var ligger närmaste bank eller post?
- Där borta.
- Tack för hjälpen.
- Ingen orsak.
- Tack för hjälpen.
- Det var ingenting.
- Tack för att du körde mig hem.
- Det var så lite så.

Fråga varandra!

- A. Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.
B. Gör frågor till svaren som finns i rutan till höger. Se exemplet.

Kan du
hjälpa mig med
frågorna?

Javisst.

Kan du hjälpa
mig att svara på
frågorna?

Nej, inte
just nu.

- Nej, tack.
- Ja, ett ögonblick.
- Javisst.
- Nej, jag orkar inte.
- Ja, gärna.
- Nej, inte just nu.
- Ja, vänta lite.
- Ja, jag kommer.

📍 I Stockholm

Tusentals turister från Sverige och hela världen besöker Stockholm, Sveriges huvudstad, varje sommar. Man brukar kalla den "Nordens Venedig" därför att staden är byggd på öar.

De flesta tittar på Kungliga slottet, Vasamuseet, Skansen och roar sig på Gröna Lund eller promenerar på de smala gatorna i Gamla stan. Många tar också en tur med de vita skärgårdsbåtarna. Alla blir förvånade när de ser folk som står och fiskar – mitt inne i stan!

Från Kiruna tar Jonas och Daniel tåget till Stockholm. När de kommer fram går de direkt till af Chapman, ett stort gammalt segelfartyg, som ligger mittemot slottet. De har beställt rum där, för det kan vara svårt att få plats eftersom det är ett populärt vandrarhem.

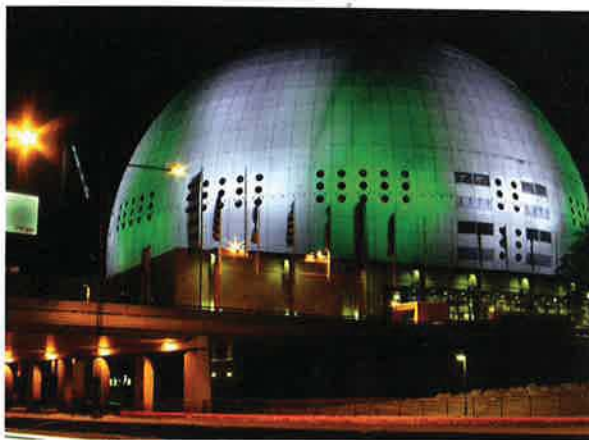
Vid af Chapman träffar de Petra från Holland. Hon har aldrig varit i Stockholm, så Daniel och Jonas säger att hon kan gå tillsammans med dem och titta på stan. De är ganska bra guider för Daniel är ju född här.

På kvällen går Jonas och Daniel på konsert i Globen. Efter konserten promenerar de till Kungsträdgården som ofta kallas Kungsan. Där spelar några gitarr, andra dansar eller tittar på dem som spelar schack med de jättestora schackpjäserna. De börjar prata med ett par studenter från Lettland. Det blir en intressant diskussion om Sverige och svenskarna.

De byter adresser som man alltid gör, och Daniel och Jonas vandrar långsamt hem till af Chapman i den ljusa sommarnatten.

”Hej då, vi ses någon gång. Tack för i kväll.”

Markera rätt eller fel!

	Rätt	Fel
1. Svenska turister besöker Stockholm.	☐	☐
2. Många blir förvånade när de ser vita båtar.	☐	☐
3. Folk köper fisk inne i stan.	☐	☐
4. Af Chapman är ett vandrarhem.	☐	☐
5. Det finns en segelbåt på slottet.	☐	☐
6. Daniel och Jonas tittar bara på Gamla stan.	☐	☐
7. De lyssnar på en konsert i Kungsträdgården.	☐	☐
8. De träffar folk från två länder på konserten.	☐	☐
9. Det är mörkt när de går hem.	☐	☐
10. De kommer hem sent.	☐	☐

Ordföljd

Subjekt + verb + satsadverb + annat + objekt + plats + tid

Tid/plats/bisats + verb + subjekt + satsadverb + annat + objekt + plats/tid

När det finns två huvudsatser i samma mening använder man ofta konjunktionerna *och*, *eller*, *men*, *så* eller *för* mellan satserna.

Gör meningar!

Gör egna meningar. Börja meningarna med de här orden. Glöm inte att verbet är på plats 2.

Sveriges huvudstad ... Mitt inne i stan ... I Globen ... I Gamla stan ...
Från Kiruna ... Mittemot af Chapman ... I Kungsträdgården ... På Gröna Lund ...

☉ I Kungsträdgården

Daniel och Jonas sitter på en bänk i Kungsträdgården och pratar med Aldis och Juris från Lettland. Det är en varm kväll och mycket folk är ute och promenerar.

Daniel: Hur länge har du varit i Sverige?

Aldis: Fem dagar bara och jag stannar två dagar till.

Daniel: Var bor du?

Aldis: Hemma hos Juris som läser på universitetet här.

Jonas: Vad tycker du om Sverige då?

Aldis: Det är vackert men dyrt och tjejerna är snygga. Äsch, jag skojar bara, men det är så man brukar säga, eller hur? Jag trivs väldigt bra här.

Jonas: Vad gör du här över sommaren, Juris?

Juris: Jag forskar i svensk historia.

Aldis: Juris säger att svenska studenter kan låna mycket pengar från staten när de studerar. Studiemedel, heter det så?

Daniel: Ja, det stämmer. Men det är inte så mycket, för man måste betala studentrum, mat, böcker och allt annat. Så det är bra att ha ett sommarjobb också. Jag ska jobba hela augusti.

Jonas: Hur kan du tala svenska så bra?

Aldis: Jag har läst svenska i tre år i Lettland. Ni kan väl åka med mig till Lettland ett par dagar när jag åker hem i övermorgon? Ni har ju tid.

Daniel: Det skulle vara jättekul, men jag har inget pass med mig.

Aldis: Aha, men här är min adress om ni kommer till Lettland en annan gång.

Jonas: Och här är min om ni kommer till Göteborg.

Läs och skriv!

A. Nu kommer det sista sms:et till Åsa. Hon är ganska irriterad över att Daniel inte skriver några vokaler. Det är ju mycket lättare att skriva hela ord. Vad skriver han?

Hj lsklng!

N kmmr jg snrt hm tll dg! Dt sk bl s rlg t tt trff dg. Steckhlm r n vckr std. V hr trfft mssr v ntrssnt prsnr tll xmpl n frn Hllnd ch tv frn Lttlnd.

Jttstr krm

Dnl

B. Skriv Åsas svar!

Hur länge ...? När ...?

Hur länge stannar du i Sverige? **I** tre veckor. / **Under** tre veckor. / Tre veckor.

Hur länge har du läst svenska? **I** tre veckor. / **Under** tre veckor. / Tre veckor.

När kom du till Sverige? **För** ett år **sedan**. / **I** fredags.

När ska du åka till Stockholm? **Om** en vecka. / **På** fredag.

Gör frågor!

Konstruera frågor som passar till svaren.

- Om tre år.
- För tio minuter sedan.
- Om 27 minuter.
- I tre dagar.
- I måndags.
- Under fem år.
- För sex månader sedan.
- På lördag.
- Nio år.
- Om några dagar.

Hur är det i Sverige? 1

A. I Stockholm får Daniel och Jonas många frågor av sina nya utländska vänner, t.ex.:

1. – Hur många år går man i skolan? _____
2. – Talar alla svenskar engelska? _____
3. – Hur mycket tjänar en vanlig svensk? _____
4. – Hur lång semester har man? _____
5. – Vad gör svenskarna på sin semester? _____
6. – Hur mycket betalar man i skatt? _____
7. – Varför är allt så dyrt i Sverige? _____
8. – Är det dyrt att studera på universitet? _____
9. – Vad har kungen för funktion? _____
10. – Vem var Alfred Nobel? _____

Hjälp Daniel och Jonas att svara på frågorna! Välj bland de här svaren.

- a. – Campar, hälsar på släkten, är i sina sommarstugor och åker utomlands om de har råd.
- b. – Inte alla, men många gör det.
- c. – En svensk uppfinnare.
- d. – Cirka 5 veckor.
- e. – Cirka 30 %.
- f. – Det är obligatoriskt att gå 9 år.
- g. – Nej det är gratis, men man måste betala böckerna själv. Man får också studiemedel.
- h. – Han är statschef, men han har ingen politisk makt utan är en symbol för Sverige.
- i. – Det är svårt att säga.
- k. – Det var en bra fråga.

B. Gör om frågorna så att det passar ditt land. Svara sedan på dem.

Fraser när man diskuterar

- Va, har du köpt en hel påse godis!?
- Ja, du sa ju att du var sugen på något gott.
- Det har jag aldrig sagt. Du vet ju att jag är rädd för tandläkaren.
- Jag tycker inte att det var billigt.
- Nej, det har du rätt i.
- Fotboll är roligare än ishockey.
- Ja, det har du rätt i.
- Jag blir så irriterad när folk kommer för sent.
- Ja, jag håller med dig, men bussen var försenad. Jag lovar att komma i tid nästa gång.
- Jag tycker bäst om att se filmer hemma.
- Det håller jag inte med om. Film ska man se på biograf.
- Är det sant att Pelle och Carina ska gifta sig?
- Ja, det stämmer.
- Ska du verkligen äta en tårtbit till?
- Jag förstår inte vad du menar.
- Du säger ju att du bantar.
- Äsch ... jag kan börja banta i morgon.
- Hur kan du säga att jag är dum?
- Jag menade inte så. Jag menar bara att du inte vet vad du talar om.
- Köpte du tidningen?
- Hm, nej, den var slut.
- Försök inte. Säg som det är att du glömde det. Det är typiskt dig! Du glömmer allting!
- Jag hade så mycket annat att tänka på.

Arbeta i par!

Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.

👁️ Jonas mejl till Pelle

Vad skriver Jonas till Pelle? Lyssna och markera rätt eller fel.

	Rätt	Fel
1. Jonas och Daniel har varit i Stockholm i fjorton dagar.	☐	☐
2. De bor på en båt.	☐	☐
3. Det bor bara studenter på vandrarhemmet.	☐	☐
4. Petra gillar Daniel.	☐	☐
5. De använde mycket myggolja i Norrland.	☐	☐
6. De ville gärna möta en björn.	☐	☐
7. De försökte fiska och en gång fick de en fisk.	☐	☐
8. Daniel skrattade när han föll i forsen.	☐	☐
9. Jonas tyckte att Daniel såg rolig ut när han låg i vattnet.	☐	☐
10. Jonas kommer till Göteborg på fredag.	☐	☐

Alla – inga

Alla – nästan alla – de flesta – några/en del/ett par – nästan ingen/nästan inget/ nästan inga – ingen/inget/inga

100 % 0 %

Vilket ord passar bäst?

- (100 %) 1. _____ i familjen talar finska, för de kommer från Finland.
- (2 %) 2. _____ vill ha semester i november.
- (98 %) 3. _____ studenter på universitetet har studiemedel.
- (60–70 %) 4. _____ klarade tentan.
- (0 %) 5. Hon ringde till flera av sina vänner, men _____ svarade.
- (10 %) 6. Han känner _____ av sina grannar.

Vad gör man i Sverige på sommaren? Här är några bilder på vanliga aktiviteter.

Många tillbringar hela dagen på stranden och badar och solar om det inte regnar.

Andra kopplar av i hängmattan.

Man går på festival eller utomhuskonsert.

Man plockar själv jordgubbar och andra bär.

10 Att gifta sig eller inte ...

- ☹ Det är torsdag kväll, och Åsas väninnor är hemma hos Åsa. De sitter och pratar om jobb, studier och livet.

- Åsa:* Du vet allt om alla, Ulrika.
Ulrika: Men en sak vet jag inte. När ska du och Daniel gifta er?
Åsa: Vi ska inte gifta oss nu. Först ska vi bo ihop en tid, och om det fungerar, gifter vi oss. Både Daniel och jag tycker att det är bäst att vara gift när man har barn.
Cecilia: Jag tänker aldrig gifta mig. Det behövs inte. Varför måste man ha papper på att man älskar varandra?
Åsa: Det har du rätt i, men jag tror att det är bäst för barnen. Har ni förresten hört att Sofia och Tobias har skilt sig?
Cecilia: Vilka är det?
Åsa: Sofia är Daniels kusin. Hon ringde mig i går och var jättedeppig, för hon och Harald, hennes son alltså, har inte råd att åka på semester, men de kommer hit en vecka och bor hos Daniels föräldrar.
Ulrika: Hur gammal är Harald nu?
Åsa: Han är fem år och går på dagis. Sofia sa att det är svårt för honom att vara i stan hela semestern. Han kan inte heller förstå varför pappa inte längre bor hos dem.
Cecilia: Vad var det jag sa. Det hjälper inte att ha papper på att man älskar varandra.

Diskutera!

- A. Många par är sambor i Sverige. Hur är det i andra länder?
Cecilia tänker aldrig gifta sig. Vad är hennes argument? Vad tycker ni om det?
Vad tycker Åsa? Håller ni med henne?
Varför gifter man sig egentligen?
- B. Orden nederst på nästa sida tillhör vardagsspråket. Vad säger man om det inte är vardagsspråk? Kan ni några andra vardagliga ord?

Populärast, störst och mest känd

Tennis är en **populär** sport i Sverige.
Ishockey är **populärare** än tennis,
men allra **populärast** är nog fotboll.

Vilken är den populäraste sporten i ditt land?

Malmö är en **stor** stad i Sverige,
men Göteborg är **större** än Malmö
och allra **störst** är Stockholm.

Vad heter den största staden i ditt land?

Ingmar Bergman är en **känd** svensk person.
Astrid Lindgren är nog **mer/mera känd** än
Ingmar Bergman.
Kanske är Alfred Nobel **mest känd**.

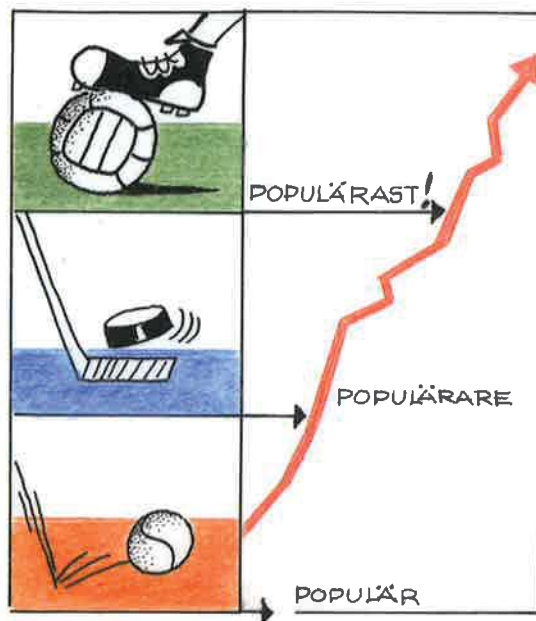
Vem är den mest kända personen från li ditt land?

Jonas är Daniels bästa (bäste) vän.	(bra, bättre, bäst)
Sara är Åsas äldsta syster.	(gammal, äldre, äldst)
Daniel är familjens yngsta (yngste) son.	(ung, yngre, yngst)

Det bästa Daniel vet är att sova länge på morgonen.

Det värsta Åsa vet är att gå till tandläkaren.

Det enklaste som finns är att lära sig svenska!

Berätta!

Vad/Vem tycker du är roligast/snyggast/godast/vackrast/tråkigast/intressantast?

Vad är det roligaste/värsta/godaste/bästa du vet?

Så här svarar Malin på frågorna:

- Jag tycker att dans är roligast.
- Jag tycker att det är roligast att dansa.
- Det roligaste jag vet är dans.
- Det roligaste jag vet är att dansa.

Vad svarar ni?

Vardagsspråk

deppig, funkar, kollar, fixar, fikar, en tjej, en kille, en kompis, jätte-, tjänare, en macka

☉ I möbelaaffären

Daniel kom hem från semestern för ett par dagar sedan. Nu är Åsa och han på ett stort möbelvaruhus därför att Daniel ska köpa en bokhylla. Han tänkte först köpa bokhyllan på internet och tittade lite på en sajt från en möbelaaffär. Där fanns en bokhylla som han tyckte om. Han fixade användarnamn och lösenord och loggade in, men när han skulle avsluta köpet blev han osäker. Han bestämde sig för att åka till möbelvaruhuset i stället.

Daniel: Var finns bokhyllorna?

Åsa: På andra våningen, tror jag. Kom!

Daniel: Den här bokhyllan är väl snygg.

Åsa: Tror du inte att den är för bred? Här är en smalare.

Daniel: Nej, den gillar jag inte. Den är för mörk. Hallen blir ljusare med en vit bokhylla.

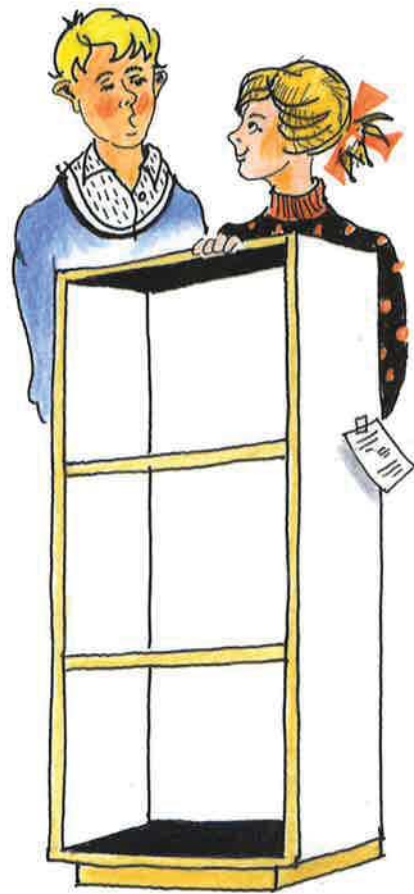
Åsa: Men det är mysigare när det är lite mörkt. Det är så kallt med vitt.

Daniel: Titta här Åsa! Den här är lagom bred och hög. Och den är absolut snyggast av alla. Precis vad jag har tänkt mig! Perfekt!

Åsa: Tycker du att priset också är perfekt? Den är ju jättedyr. Kan du inte hitta en billigare?

Daniel: Det kvittar att den är lite dyr. Man ska köpa det man tycker om. Jag tar den. Nu går vi och betalar.

Åsa: Ok. Men du får bära paketet själv – om du orkar.

Diskutera, motivera och spekulera!

- A. Åsa vill köpa en mörk bokhylla och Daniel en vit. Vilken sorts möbler tycker ni är snyggast?
- B. Gillar ni samma sorts möbler som era föräldrar? Motivera era svar.
- C. Varför vill Åsa inte att Daniel ska köpa en dyr bokhylla?

Fraser när man handlar

- Ursäkta, var finns bokhyllorna?
- På andra våningen till höger.
- Den här slipsen är snygg, men jag vet inte om den passar till min kavaj.
Kan jag få ta den på öppet köp?
- Javisst, om den inte passar får du pengarna tillbaka.
- Den här kjolen är till min dotter, men jag vet inte om hon vill ha den. Har ni öppet köp?
- Nej, men bytesrätt, så du kan ta något annat i stället.
- Jag köpte den här jackan i går, men när jag kom hem upptäckte jag att det fattades en knapp.
- Ojdå, har du kvittot med dig?
- Ja, här är det.
- Tack, jag ska se om jag kan ordna det.
- Finns det något du tycker om?
- Ja, de här byxorna, men jag vet inte om de passar så bra.
- Jo, de sitter väl bra, tycker jag.
- Då tar jag dem.
- Kan jag hjälpa till?
- Ja, jag skulle vilja ha den här blusen, men den är lite för liten. Har ni den i en storlek större?
- Vi ska se.

för liten lagom för stor

Jackan är för liten.

Jackan är lagom stor.

Jackan är för stor.

Arbeta i par!

Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.

☉ Daniel är sjuk

Daniel känner sig sjuk. Han är jättetrött och har ont i huvudet och i halsen, och han har svårt att prata. Han hittar sin febertermometer i badrumsskåpet och tar tempen. 37,9. Nästa morgon har han 39,2. Han ringer till sin läkare. En sköterska svarar, och Daniel säger att han inte mår bra. Han får en tid senare på dagen och cyklar sakta dit då.

Väntrummet är ganska fullt så Daniel tar av sig jackan och sätter sig ner. Medan han väntar försöker han läsa en veckotidning, men han kan inte koncentrera sig, för han är så nervös. Till slut är det hans tur. Han går in i undersökningsrummet och väntar på läkaren.

Läkaren: Hej! Hur är det med dig då?

Daniel: Jag har ganska hög feber och ont i halsen.

Läkaren: Jaha, då ska vi se. Kan du gapa stort så ska jag titta i halsen.
Säg aaaaaa...

Daniel: Aaaaaa...

Läkaren: Bra. Jag vill lyssna på lungorna också. Kan du ta av dig skjortan.
Andas in ... och ut ... En gång till. Så där ja. Hur länge har du haft feber?

Daniel: Sedan i går.

Läkaren: Hostar du också?

Daniel: Ja, jag hostade hela natten.

Läkaren: Du har blivit väldigt förkyld. Jag skriver ut ett recept på lite medicin.
Nu måste du gå hem och vila tills du är feberfri. Hej då!

Daniel: Hej då!

Han promenerar med cykeln till apoteket och lämnar in receptet. Han får medicinen direkt, och sedan går han till en kiosk och köper några goda hals-tabletter och en serietidning.

När han kommer hem lägger han sig. Oj, vad han känner sig sjuk! Stackars Daniel! Det finns inget sjukare än en förkyld man, brukar mamma Margit säga. "Var har hon fått det ifrån", tänker Daniel precis innan han somnar.

Reflexiva verb

känna sig	Daniel känner sig sjuk.
ta av sig	Kan du ta av dig kläderna?
sätta sig	Ni kan sätta er där.
koncentrera sig	Jag kan inte koncentrera mig i dag.
lägga sig	Vi lägger oss alltid tidigt.

Ändra verb och pronomen!

Åsa ringer till Daniel nästa dag. Då berättar han, vad som hände dagen innan.

Hjälp honom att berätta. Tänk på att han inte berättar allt som står i texten.

Så här börjar han:

Jag kände mig sjuk i går. Jag var jättetrött och hade ont i halsen och jag hade svårt att ...

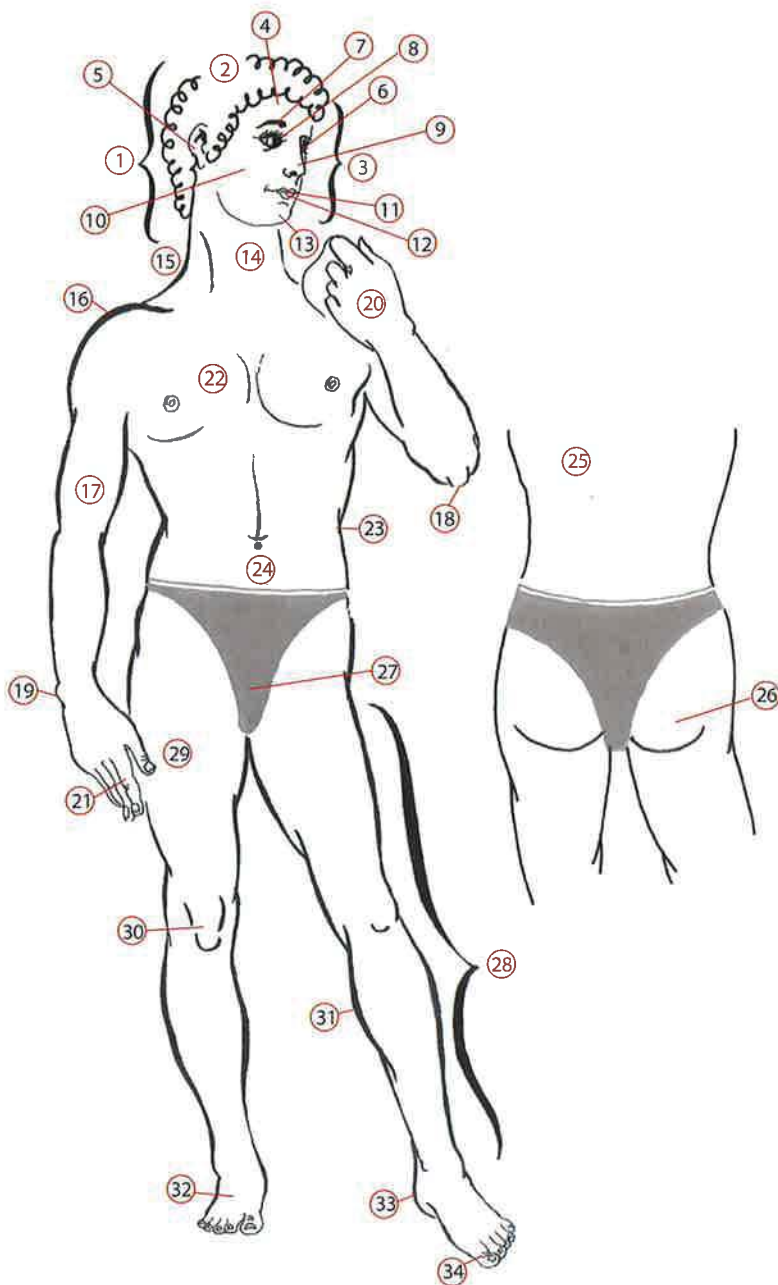
Fråga varandra!

Hur känner du dig i dag? När brukar du lägga dig? När tar du av dig skorna?

När kan du inte koncentrera dig? När måste du sätta dig? Fråga varandra!

Kroppen

1. ett huvud =
2. (ett) hår
3. ett ansikte -n
4. en pann/a -or
5. ett öra öron
6. ett öga ögon
7. ett ögonbryn =
8. ögonfransar
9. en näs/a -or
10. en kind -er
11. en mun -nar
12. en läpp -ar
13. en hak/a -or
14. en hals -ar
15. en nack/e -ar
16. en ax/el -lar
17. en arm -ar
18. en armbåg/e -ar
19. en handled -er
20. en hand händer
21. ett fing/er -rar
22. ett bröst =
23. en midj/a -or
24. en mag/e -ar
25. en rygg -ar
26. en stjärt -ar
27. ett könsorgan =
28. ett ben =
29. ett lår =
30. ett knä -n
31. en vad -er
32. en fot fötter
33. en häl -ar
34. en tå -r

Fråga varandra!

- A. Fråga varandra var ni har ont. Tänk på att substantivet har bestämd form.
 - Var har du ont?
 - Jag har ont i 24/5/1/32/15/34/19/16...
- B. Vad brukar du göra när du är förkyld? Intervjua några andra par i klassen. Gör en lista på bra tips.

Fraser när man är sjuk

- Hur mår du?
- Jag har lite ont i halsen.
- Hur är det?
- Så där.
- Atjoooo!
- Prosit.
- Tack.
- Hur är det med dig? Du ser inte bra ut.
- Nej, jag har så ont i huvudet. Jag har tagit en tablett, så det går nog snart över.
- Ja, det hoppas jag. Krya på dig!
- Tack.

På läkarmottagningen

- Hej, jag har tid hos doktor Jansson klockan tre.
- När är du född?
- 62 03 14.
- Ja, det stämmer. Sitt ner och vänta en stund.
- Gör det ont när jag trycker här Harald?
- Aj! Låt bli mig!

På apoteket

- Kan jag hjälpa dig?
- Jag har en sådan hosta. Har ni någon bra hostmedicin?
- Kom med här ska vi se.

Det värker i handen.
Det svider i halsen.
Det kliar.
Det blöder.
Foten är alldeles svullen.

Arbeta i par!

Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.

Gissa yrket!

Vad sysslar du med?

Jag arbetar på ett stort företag.

Jag studerar.

Daniel studerar kemi och ska bli ingenjör. Vilka yrken har några andra som Daniel känner? Para ihop beskrivning med rätt bild. Exempel:

1. Åsa har uniform, åker bil, promenerar och kontrollerar.
2. Sara har vita kläder och arbetar på ett sjukhus.
3. Erik arbetar i en skola och undervisar elever i matematik.
4. Pierre lagar mat på en fin restaurang.
5. Gunnar lagar tänder.
6. Magnus gör prognoser och tittar på ekonomin på ett stort företag.
7. Britta har saxar, kammar, schampo och hårtork.
8. Margit säljer hus och lägenheter.

___ frisör

___ tandläkare

___ lärare

___ sjuksköterska

___ ekonom

___ kock

___ mäklare

___ polis

Berätta och fråga!

Vad har du för yrke? Vad vill du ha för yrke? Vilket yrke skulle du inte vilja ha? Vad gör du på ditt jobb? Gör en lista på yrken som finns i klassen.

Aj, vad det gör ont!

Anders, Martin, Elias, Erik, Albert och Rasmus mår inte så bra.

A. Lyssna och skriv namn på personen och var det gör ont.

1. Namn: _____ 2. Namn: _____

Det gör ont i: _____ Det gör ont i: _____

3. Namn: _____ 4. Namn: _____

Det gör ont i: _____ Det gör ont i: _____

5. Namn: _____ 6. Namn: _____

Det gör ont i: _____ Det gör ont i: _____

B. Arbeta i par. Lyssna igen och gör anteckningar medan ni lyssnar.

Välj tre personer och skriv sedan tre korta texter om personerna och deras problem.

11 En söndagsmiddag

- ⊗ Daniel och Åsa är hemma hos Åsas föräldrar. Där brukar de ofta äta en riktigt traditionell söndagsmiddag mitt på dagen.

Först får de avokado med räkor. Sedan äter de en god stek med kokt potatis, lingon, gurka, brun sås och sallad.

Till efterrätt blir det glass med chokladsås. Daniel äter minst två stora portioner.

Efter middagen hjälper Åsa och Daniel till att duka av bordet, men sedan går Daniel in till Erik som sitter i vardagsrummet och väntar med schackspelet. Det är tradition att Daniel och hans "svärfar" spelar ett parti schack efter middagen. Åsa pratar med sin mamma om saker som har hänt på jobbet den senaste tiden.

Efter en stund dricker alla kaffe med hembakade kakor. Erik är på gott humör, för Daniel låter honom nästan alltid vinna i schack.

Huvudsats och bisats

Han kan inte komma till skolan i dag, **för** han är inte frisk.

huvudsats

huvudsats

Han kan inte komma till skolan i dag **därför att/eftersom** han inte är frisk.

huvudsats

bisats

Eftersom han inte är frisk **kan** han inte komma till skolan i dag.

bisats

huvudsats

Berätta och diskutera!

- Är det smart av Daniel att låta Åsas pappa vinna i schack?
- Äter man något speciellt till söndagsmiddag i ditt land? Brukar man bjuda hem familjen/släkten? Vilken tid på dagen äter man? Berätta och diskutera!
- Placera maträtterna under rätt rubrik!

soppa

köttbullar

fruktsallad

fiskgratäng

räksallad

chokladpudding

grillad kyckling

biff

ostar

tårta

hummer

gravad lax

Förrätt

Varmrätt/Huvudrätt

Efterrätt/Dessert

- D. Skriv en egen meny nedan!

<i>Meny</i>
<i>Förrätt</i>
<i>Varmrätt</i>
<i>Dessert</i>

Fraser när man småpratar

Skvaller

- De säger att man kan åka gratis på bussarna på lördag.
- Nej, det menar du inte.
- Det stod i tidningen att skatten ska sänkas.
- Det är inte möjligt.

Att gå ut

- Vad har du för dig på lördag?
- Inget särskilt. Och du då?
- Jag vet inte. Ska vi gå ut?
- Ja, det kan vi göra.
- Har du lust att följa med på bio i kväll?
- Ja, gärna. Hur dags ska vi ses?
- Vi kan träffas kvart över åtta, utanför bion.
- Ok.
- Jag skulle vilja ha två biljetter till sju-föreställningen.
- Det finns två på sjätte raden i mitten.
- Det blir bra.

Arbeta i par!

Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.

Toppen – botten

Vad tyckte du om filmen?

Toppen.

Jättebra.

Väldigt bra.

Ganska bra.

Så där.

Mycket bra.

Inget vidare.

Den var hemsk.

Urdålig.

Botten.

Dagens fråga

En tidning har gjort en rundfråga. Så här svarade några på de här frågorna:

- När kommer du om du är bjuden på en fest klockan 19?
- Vad tar du med dig?

Kumiko, 38 år, inköpare:

Jag kommer alltid 5 minuter för tidigt om det är en middagsbjudning.
Jag brukar ta med mig en bukett blommor.

Marianne, 36 år, it-konsult:

Jag vill inte komma mer än 10 minuter för sent, men ofta händer något precis när jag ska gå hemifrån och då kan jag inte komma i tid. En gång kom jag två timmar för sent!
En flaska gott vin.

Lukas, 18 år, studerande:

Man kan komma när man vill. Våra fester brukar inte börja förrän klockan 23. Ibland har vi förfest, förstås.
Jag tar med mig ett par öl.

Wilma, 25 år, undersköterska:

Jag brukar komma ungefär klockan 19 och då lagar vi mat tillsammans.
När vi har ätit går vi ut och tar ett glas vin eller öl.
Jag tar med mig några ingredienser som behövs till maten.

Diskutera och jämför!

- Diskutera svaren. Svara sedan själva på frågorna.
- Jämför era svar med svaren från en annan grupp.

Olika sätt att be om någonting

Stäng fönstret!

Vill du stänga fönstret?

Kan du stänga fönstret?

Du stänger fönstret!

Du är snäll och stänger fönstret.

Var snäll och stäng fönstret!

Stäng fönstret *är du snäll!*

Skulle du bli viljalkunna stänga fönstret!

Får jag be dig att stänga fönstret!

- Ett glas vatten, tack!
- Något annat?
- Nej, tack!
- Kan jag få bjuda på något då?
- Ja, tack!

- Tack för hjälpen!
- Tack för kaffet!

Vad säger man?

Exempel:

Daniel vill att Åsa ska komma nu.

Vad säger Daniel? *Kom nu, Åsa!*

1. Margit vill ha en kopp kaffe till.

Vad säger hon? _____

2. Emil vill att du ska öppna fönstret.

Vad säger han? _____

3. Zlatan vill att du ska prata lite långsammare.

Vad säger han? _____

4. Margrete vill att du ska hjälpa henne.

Vad säger hon? _____

Skyltar på stan

Här är några exempel på skyltar som man kan se när man promenerar i en stad. Vad betyder skyltarna och affischerna? Läs och diskutera! Arbeta i par.

SALUHALLEN

**BETALA
RÄKNINGAR
HÄR**

**SYSTEM
BOLAGET**

**S
k
o
m
a
k
e
r
i**

Pendlar P

HANDSKAR & VÄSKOR
— ANNO 1928 —

REA
PÅ MASSOR
AV VAROR

BAGERI

ÖPPETTIDER:
Måndag till fredag: 10 00 – 18 00
Lördag: 10 00 – 15 00
Söndag och helgdag: Stängt

Kondis

**KAFFE &
KANELBULLE**
ELLER CROISSANT
20:-
Högsta 25:-
Går, maxpris 25:-

FRISÖR

**AFFISCHERING
FÖRBJUDEN**

☉ Pigga pensionärer

Daniels farfar Oscar är 72 år, och farmor Margrete är 69 år. De är båda pensionärer. De har flyttat från sitt radhus till en trea i centrum och har skaffat sig en kolonilott. De har båda "gröna fingrar" som man brukar säga. På kolonilotten odlar de grönsaker, frukt och blommor som de sedan har nästan hela hösten. På så sätt sparar de pengar.

Oscar och Margrete älskar sin koloni och är där nästan varje dag. De har fått många nya vänner, både gamla och unga, med samma intresse som de. Ibland har de också fest.

En eftermiddag i veckan går de på pensionärsgympa för att hålla sig i form, och på torsdagkvällar går de på en studiecirkel i italienska.

Båda älskar Italien; klimatet, musiken och konsten men också maten och vinet. De har tillbringat många semestrar där, och på senare år har de alltså bestämt sig för att studera språket också för att kunna tala med sina italienska vänner.

Man blir aldrig för gammal för att lära sig något nytt, säger de. Semestern i Italien är årets höjdpunkt. De sparar hela året till den.

Markera rätt eller fel!

	Rätt	Fel
1. Daniels farfar är pensionär.	_____	_____
2. Farfar och farmor bor i ett radhus i centrum.	_____	_____
3. Tidigare hade de en kolonilott.	_____	_____
4. En eftermiddag i veckan går de på gympa.	_____	_____
5. De läser italienska varje vecka.	_____	_____
6. De gillar maten och vinet i Italien.	_____	_____
7. De har bara åkt till Italien på senare år.	_____	_____
8. Farfar och farmor studerar italienska med sina vänner.	_____	_____

Berätta och motivera!

- A. Enligt en rundfråga i en tidning vill 83 % av svenskarna gå i pension före 65-års ålder. Bara 7 % vill arbeta efter 67 år. Vad säger ni om det? När skulle ni vilja gå i pension? Varför? Motivera svaren.
- B. När går man i pension i ditt land? Är pensionärerna lika aktiva som Daniels farmor och farfar?
- C. Oscar och Margrete har flyttat från sitt radhus till en lägenhet i centrum. Hur skulle du vilja bo när du är ung, när du har familj, när du blir gammal? Varför? Hur skulle du absolut inte vilja bo? Varför?

Olika sätt att bo

en villa

ett radhus

ett höghus

en stuga på landet

Diskutera och jämför!

Läs informationen om Sverige nedan och jämför med era länder. Diskutera likheter och skillnader, fördelar och nackdelar.

Hur är det i Sverige? 2

- Cirka 50 % av de svenska hushållen består av ensamstående.
- Många kvinnor och män, unga och äldre, motionerar och tänker på hälsan och figuren. Även barn motionerar.
- Cirka 2 miljoner personer studerar i studiecirklar. De studerar allt från matlagning till språk.
- De flesta barn går på dagis. Skolbarn går på fritids (fritidshem) efter skolan.
- Allt fler köper mat på internet.
- Fler och fler åker kollektivt eller cyklar till jobbet.
- Nästan 90 % av unga personer som är sambo tycker inte att man behöver gifta sig när man får barn.
- Svenskarna äter ungefär 13 kilo ost per år.

Skriv meningar!

Vem gör vad?

Gör meningar med hjälp av orden nedan. Kombinera ett ord från varje spalt. Gör tio meningar. Jämför sedan meningarna med en annan grups meningar.

Exempel: Jag träffar dem. Hon lånade mina skor.

Vem

Jag
Du
Han
Hon
Vi
Ni
De

gör

tvätta
ringa
tala med
låna
träffa
skriva till
laga
besöka
diskutera med
äta
gilla
tänka på
vänta på
roa

vad?

sin bil
henne
dem
sig
mina skor
er
oss
hennes cykel
deras hund
mig
dem
honom
sina barn
din syster

Fritidsintressen

Sex mycket aktiva personer berättar om sina fritidsintressen.

A. Lyssna först en gång på vad alla berättar.

B. Lyssna sedan på en person i taget och skriv om deras fritid.

1. Åsa _____

2. Margrete _____

3. Erik _____

4. Jonas _____

5. Gunnar _____

6. Britta _____

Berätta och diskutera!

Berätta för varandra om era fritidsintressen. Diskutera också vad som är bra och dåliga fritidsaktiviteter.

- ☹ Det är söndagkväll, och Daniels mamma och pappa sitter i vardagsrummet och pratar om festen i går. Deras vän, Magnus, fyllde 50 år och hade öppet hus mellan kl. 15.00 och 20.00, men Daniels föräldrar stannade till fram på småtimmarna, för de är mycket goda vänner med Magnus och hans fru, Bodil.

Gunnar: Vad tyckte du om kastspöet som Magnus fick av oss grabbar?

Margit: Jodå, det var väl fint. Men såg du boken om mat som han fick av Bodil och barnen? Det var en bra present. Vill du också ha en kokbok?

Gunnar: Nej tack, det vill jag verkligen inte!

Margit: Såg du vad han fick av sina arbetskamrater? En vas! Varför får man alltid så tråkiga presenter av arbetskamraterna? Har de ingen fantasi? Så nu har Bodil en sak till att damma. Men Magnus dammar kanske sin vas själv.

Gunnar: Nu ska du inte vara ironisk.

Gunnar och Margit skvallrade en lång stund om de andra gästerna på festen och om vad de hade gjort och sagt. De skrattade mycket.

Intervjua varandra!

- Vilken födelsedag är viktigast i ditt land? Hur firar man den?
- Skulle du vilja ha en vas eller en kokbok i present? Vad är en bra present? Vilken är din drömpresent? Spelar priset någon roll? Vilken är den bästa/sämsta present du någonsin fått?

Ja, må han leva
Ja, må han leva
Ja, må han leva
Uti hundrade år

Javisst ska han leva
Javisst ska han leva
Javisst ska han leva
Uti hundrade år

Nu sjunger vi
för Magnus!

Så roligt att
ni kunde komma!

Ett fyrfaldigt leve för
Magnus! Han leve!

Hurra,
hurra, hurra,
hurra!!!

Gratulerar på födelsedagen!

Du ser inte en dag
äldre ut än 30!

Vilken
vacker klänning
du har, Bodil!

Tack för
kompli-
mangen.

Vad säger männen till varandra?

Fraser före, på och efter festen

Före festen

- Vad ska du ha på dig på festen på fredag?
- Jag har inte bestämt mig än, men jag tror att jag tar min röda klänning.
- Ja, den är snygg. Får jag låna din svarta väska? Den passar så bra till mina skor.
- Vad ska du ha med dig på festen i kväll?
- Jag tar en flaska vin.

På festen

- Kan du räcka mig saltet?
- Javisst, varsågod.
- Tack.
- Du Lena, du skickar brödet.
- Javisst.
- Tack.
- Ge mig potatisen, är du snäll.
- Varsågod.
- Tack.
- Mm, det här var jättegott.
- Tack. Det var roligt. Ta lite mer.
- Det är bra nu. Jag har ätit massor.
- Det här var gott.
- Ta lite till, då.
- Tack, men jag måste tänka på figuren.
- Skål broder!
- Skål!
- Tack för maten.
- Tack för en trevlig kväll.
- Tack själv. Det var roligt att du kunde komma.

Efter festen

- Tack för senast.
- Tack själv. Det var trevligt att träffas.

Arbeta i par!

Läs dialogerna. Titta också i fraslistan i studieboken.

☉ Drömmar och verklighet

Det började så bra:

Daniels kusin, Sofia, slutade skolan efter årskurs nio och började arbeta i en affär. På kvällarna sjöng hon i en kör och drömde om att bli sångerska.

När Sofia var 18 år träffade hon Tobias, en 19-årig tv-reparatör från Småland. Det blev kärlek vid första ögonkastet.

Efter två månader hyrde de en liten tvåa i en förort till Stockholm. De fick gamla möbler från vänner och släktingar, och Tobias, som är händig, målade och reparerade dem. Till slut blev lägenheten riktigt fin.

Efter sex månader som sambor gifte de sig, för Sofia väntade barn. De åkte på bröllopsresa i Sofias gamla bil till Tobias mormor i Gränna. Som minne av bröllopsresan har Sofia sparat en jättestor polkagris.

De fick en son som de döpte till Harald Emil Gustav – Emil efter morfar och Gustav efter farfar. Först var Sofia mammaledig, och sedan var Tobias pappaledig. De hade tur och fick en plats på dagis när Harald var ett år.

Sofia åkte med sin kör på turné till de baltiska länderna. Där fick hon många nya sångarvänner, och efter en tid började det komma vykort och brev, mest från unga män, tyckte Tobias. Han blev svartsjuk, och de började gräla. Först tyckte Sofia att han var löjlig, men sedan blev hon trött på hans misstänksamhet, och efter ett tag bestämde de sig för att skiljas. Hur kunde det sluta så här?

Nu bor Sofia och Harald kvar ensamma i lägenheten, och Sofia tänker ofta: "Gjorde jag rätt eller fel?"

Diskutera och motivera!

- A. Sofia och Tobias ville inte låna pengar till möbler, så de fick gamla möbler och fixade dem. Föredrar ni gamla eller nya möbler? Motivera!
- B. Sofia och Tobias åkte till Tobias mormor i Gränna på bröllopsresa. Vart åkte du eller vart skulle du vilja åka på din bröllopsresa? Fråga varandra!
- C. Gjorde Sofia rätt eller fel? Tycker ni att deras problem räcker för skilsmässa? Vad gör man om ens partner är svartsjuk? Diskutera, motivera, ge exempel!

☯ Trasig födelsedagspresent

Magnus: Hej Bodil. Hur har du haft det på jobbet i dag?

Bodil: Som vanligt. Det har inte hänt något speciellt. Du då?

Magnus: Eftersom jag var ledig tänkte jag att jag skulle städa lite och lägga undan alla presenter som jag fick på min födelsedag.

Bodil: Så bra att du har städat.

Magnus: Hm ... Jag vet inte hur jag ska säga ... När jag hade dammat skulle jag dammsuga. Vasen som jag fick av mina arbetskamrater och en massa andra saker stod på bordet. Jag stötte till bordet och vasen föll i golvet och gick i tusen bitar.

Bodil: Å, så synd! Jag tyckte att den var så snygg. Kan du inte laga den?

Magnus: Nej, det går tyvärr inte. Det värsta är att jag inte vet vad jag ska säga på jobbet i morgon.

Bodil: Du ska naturligtvis tacka för presenten, men säg inte att du har slagit sönder den.

Magnus: Menar du att jag ska ljuga?

Bodil: Nej, men man måste inte alltid säga hela sanningen.

Diskutera!

Vad tycker ni Magnus ska säga på jobbet i morgon? Diskutera!

🕒 Dagens fråga

I fikarummet på jobbet läser Åsa en rundfråga i en dagstidning om hur man firar helger. Frågorna är:

- Vilken helg firar du helst?
- Hur brukar du fira den?

Ulrika, 29 år:

Jag firar aldrig helger. De är inte viktiga för mig. Det är kanske därför att min man inte är svensk. Vi hade olika syn på hur man firar och så kompromissade vi.

Harald, 35 år:

Jag älskar alla helger, men julen mest. Julen firar hela familjen hemma hos mormor i Värmland. Vi brukar vara 23 personer, unga och gamla. Vi äter, dansar kring granen, spelar spel och sjunger julsånger.

Linnéa, 46 år:

Förra julen firade jag en alternativ jul med de hemlösa. Det var den bästa julen i hela mitt liv! Jag behövde inte köpa julklappar till hela släkten. Jag gillar egentligen midsommar bäst.

Ida, 9 år:

Jag gillar jul och min födelsedag, för då får jag presenter. Det är kul. Jag skulle vilja ha en hundvalp. Jag gillar också påsken eftersom jag får massor av godis då.

Lars-Ove, 62 år:

Hustrun och jag har åkt utomlands de senaste jularna. Underbart! Sol och värme i stället för julstressen. I år ska vi åka med våra goda vänner. Midsommar firar vi däremot alltid i Sverige.

Diskutera och jämför!

- A. Diskutera svaren. Svara sedan själva på frågorna.
- B. Jämför era svar med svaren från en annan grupp.

Helger och högtidsdagar

På nyårsafton klockan tolv på natten kan man se massor av fyrverkerier.

Under påsken målar vi äggen i fina färger.

Majbrasan värmer på valborgsmässoafton.

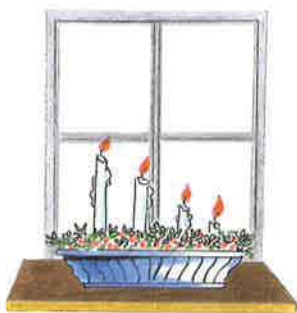
Många demonstrerar på första maj.

Det är populärt att gifta sig på pingstafton.

På midsommarafton dansar stora och små runt midsommarstången.

Under advent tänder man ljus i adventsljus-staken.

Lucia kommer den 13 december.

På julafton kommer jultomten med julklappar.

Tidigt på morgonen på juldagen går många i julotta.

Gott nytt år!

Glad påsk!

Glad pingst!

Glad midsommar!

God jul!

Trevlig helg!

Tack detsamma!

Grattis!

⊕ Svenska traditioner

Åsas familj håller på traditionerna:
Dricker champagne på nyårsafton.
Kastar ut granen på tjugondag Knut.
Äter våfflor på våffeldagen.
Äter ägg och sill till påsk.
Tänder majbrasa på valborgsmässoafton.
Demonstrerar på första maj.
Firar bröllopsdagen på pingstafton.
Dansar kring midsommarstången och äter sill och nypotatis och jordgubbar på midsommarafton.
Serverar kräfter och surströmming i augusti.
Äter gås i november.
Tänder adventsljusstaken i december.
Firar Lucia med luciatåg, glögg och pepparkakor den 13 december.
Har jultomte, julklappar och äter skinka, rödkål och lutfisk från julbordet den 24 december.
Går i julotta på juldagsmorgonen.
Ger Erik en slips på fars dag och bjuder ut Britta på middag på mors dag.
Serverar kaffe på sängen på alla födelsedagar.
Svenskare kan det inte bli!
Det skulle i så fall vara ärtsoppa och pannkakor på torsdagarna, men det gillar inte Erik.

Våfflor på våffeldagen

Kräftskiva

Man kan alltså säga att Åsas familj är vad man i dagligt tal kallar Medelsvensson.

Gås på mårtensafton

Surströmmingsfest

Högtidsdagar i familjen

Här får du lyssna på några exempel från festliga tillfällen som man firar med släkt och vänner.

Vigsel i kyrkan

- Inför Gud och i denna församlings närvaro, frågar jag dig Einar Mattias Göransson. Vill du ta Sara Martina Vall till din hustru och älska henne i nöd och lust?
- Ja.

Barndop

- Anna Maria Birgitta, jag döper dig i Faderns, Sonens och den helige Andes namn.

”Studentexamen”

Sjungom studentens lyckliga dar.
Låtom oss fröjdas i ungdomens vår.
Än klappar hjärtat med friska slag
och den ljusnande framtid är vår.

utdrag ur *Studentsången* (text: Herman Säterberg, musik: Prins Gustaf)

Skolavslutning

Musik vid skolavslutning. *Den blomstertid nu kommer* (text: Israel Kolmodin, musik: trad. svensk folkmelodi).

Lyssna även till *Idas sommarvisa* som finns på cd i flera inspelningar (text: Astrid Lindgren, musik: Georg Riedel).

Andra traditionella högtidsdagar kan t.ex. vara födelsedag, namnsdag, bröllopsdag, förlovningsdag och konfirmationsdag.

Diskutera och jämför!

Firar ni de här dagarna?

Hur firar ni?

Har ni några andra speciella dagar som ni firar?

Diskutera och jämför!

Några vilda djur i Sverige

Brunbjörn *Ursus arctos*

Brunbjörnen har stort huvud och små ögon och öron. Den väger ungefär 300 kilo och kan bli 1,5 meter hög. Pälsen är tjock och kan vara ljusbrun eller mörkbrun.

Brunbjörnen äter mest bär men också växter, myror och kött. Den går i ide i mitten av oktober och stannar där till mitten av april. I Sverige finns mellan 2500 och 3000 brunbjörnar.

På hösten är det björnjakt, och då skjuter man cirka 200 björnar.

Det är ganska ovanligt att möta en björn i skogen för den kan lukta om det är en människa nära den och då visar den sig inte.

Om en människa är mycket stark säger man att han/hon är stark som en björn.

Älg *Alces alces*

Älgen är Sveriges största djur och kallas ofta för skogens konung. Den har långa ben, kan väga

200–550 kg och bli över två meter hög. Färgen är ofta gråbrun. Älgtjuren har horn som kan bli mycket stora.

Älgen äter kvistar och växter som finns i skogen, men ibland kan den komma in i trädgårdar och äta äpplen som finns på träden.

Älgen finns i hela Sverige utom på Gotland. Det finns mellan 300 000 och 350 000 älgar i Sverige. Varje år skjuter man omkring 90 000 djur på hösten. Svenskarna äter cirka 12 000 kilo älgkött per år.

Många bilister krockar med älgar och eftersom älgarna är så stora och tunga blir skadorna ofta svåra.

Järv *Gulo gulo*

Järven är ett ganska litet djur med långhårig mörkbrun päls och små ögon och öron. Benen är tjocka och starka och svansen är ganska kort. Den väger ungefär 10–20 kg och är omkring 40 centimeter hög. Den lever i fjällen och i skogarna runtomkring.

Järven äter mest döda djur, men på vintern kan den jaga till exempel harar och ekorrar. Det händer också att den jagar älg om den är mycket hungrig. Den är känd för att den hamstrar sin mat – den gräver ner delar av sitt byte på olika platser i skogen och sparar maten till en annan gång.

Järven är inte farlig för människor. Eftersom det bara finns 400–500 järvar i Sverige är den fridlyst.

Lodjur *Lynx lynx*

Lodjuret väger 16–25 kg och kan bli ungefär en meter långt och 60–75 cm högt. På sommaren är pälsen gulbrun med mörka fläckar och på vintern är den ljusare och gråare. Lodjuret har en liten tofs på varje öra. Det liknar lite en vanlig katt men är större och starkare.

Lodjuret finns i nästan hela landet men mest i norra Sverige och Mellansverige. Det äter renar, rådjur, harar och fåglar.

För renägarna är lodjuret ett stort problem eftersom det äter renar. Det finns inte så många som har sett ett lodjur ute i naturen.

Lodjuret, som är fridlyst, är inte farligt för människor.

Varg *Canis lupus*

Vargen väger upp till 55 kg och är cirka 90 cm hög. Pälsen är grågul-rödgul på sommaren och på vintern är den mer grå. Vargen liknar en hund, men är större och starkare. Den lever nästan alltid i en grupp/flock. I Sverige finns det vargar ner till Götaland.

Vargen dödar kor, får och hundar, men jagar också älg, ren och vildsvin.

I Skandinavien finns det ett par hundra vargar.

Det finns många historier och sagor om vargar, till exempel *Rödluvan och vargen*. En person som tycker om att vara ensam kallas ensamvarg. Namnet Ulf kommer från det gamla namnet för varg, ulv.

Vargen är fridlyst, men får jagas på licens.

Huggorm *Vipera berus*

Huggormen är 60–75 cm lång. Den är ofta ljus brungrå med ett mörkt sicksackband på ryggen, men den kan också vara helt svart. Den kan simma bra, men trivs bäst på land. Huggormen finns i hela landet utom i norra Sverige.

Den går i ide i oktober och kommer ut från idet igen i mars–april. Huggormen äter möss, grodor och andra smådjur.

Huggormen är den enda giftiga ormen i Skandinavien. Man dör inte av ett bett men man kan få en allergireaktion, så kontakta en läkare om ett djur eller en människa blir biten.

Huggormen är fridlyst.

Ta reda på!

Vilket djur tycker du är mest exotiskt?

Välj ut ett av djuren eller välj ett annat djur.

Ta reda på fakta och presentera sedan djuret för de andra i klassen.

Sök information om och bilder på *ekorre*, *igelkott*, *gråsäl*, *uggla*, *groda* på internet.

Sommarjobb

Många som går i skolan eller studerar på universitetet vill ha ett sommarjobb några veckor för att ha något att göra och tjäna lite pengar. Här är några ungdomar som berättar om sina sommarjobb.

Lyssna på de fyra ungdomarna. Sätt kryss om påståendet stämmer.

	Arvid	Jenny	Joakim	Anneli
1. Har haft sommarjobb mer än två år.	☐	☐	☐	☐
2. Ska jobba fyra veckor eller mer.	☐	☐	☐	☐
3. Trivs bra på jobbet.	☐	☐	☐	☐
4. Tjänar ganska mycket.	☐	☐	☐	☐
5. Tänker köpa kläder.	☐	☐	☐	☐

Vad gör man i Sverige på hösten? Här är några bilder på vanliga aktiviteter.

Man går i skogen och plockar kantareller eller andra svampar.

Många går i en studiecirkel och lär sig olika saker.

Man skördar det som man har sått och planterat under våren.

Man sitter inne och kurrar i fåtöljen och lyssnar på höststormarna.

EUROPA

- AD ANDORRA (Andorra la Vella)
- BA BOSNIEN OCH HERCEGOVINA (Sarajevo)
- LI LIECHTENSTEIN (Vaduz)
- MK MAKEDONIEN (Skopje)
- MT MALTA (Valletta)
- MC MONACO (Monaco)
- ME MONTENEGRO (Podgorica)
- SM SAN MARINO (San Marino)
- SI SLOVENIEN (Ljubljana)
- VA VATIKANSTADEN (Vatikanstaden)
- XK KOSOVO (Pristina)

Bildkällor

Foton:

A Lof of Photos 11:1

Biopix

Sloth, Niels 135:5–6

Elander, Magnus/www.de5stora.com 134:1, 134:3

Gotlands Turistförening/www.gotlandinfo/Mats Jansson 82:1

Helander, Annika 80, 117:3–4

IBL

Carlson, Torbjörn 69:3

Good, Anders 37:2, 96:1–2

Hedengren, Conny 11:4

Hylthén, Andreas 11:3

Korac, Muzofer 69:1, 137:4

Maslennikov, André 11:2, 82:5, 96:3

Nature Picture Library 137:3

Nordahl, Peter 97, 98

Valkonen, Jorma 82:2, 85:1

Mikaelsson, Annalisa 20:8, 48:9, 48:14–15, 69:4

Parada, Mai 49:20–22, 49:31, 54, 65:2–3, 84, 85:2, 117:1–2, 129:1–2, 129:5, 137:2

Pixel Factory/Naturfotograferna

Forsberg, Jonas 82:3

Lilja, Peter 134:2

Lilja, Torsten 135:4

Ruona, Kenneth 20–21 (samtliga förutom 20:8).

48–49 (samtliga förutom 48:9, 48:14–15, 49:20–22, 49:31),

50, 65:1, 65:4, 129:3

Scanpix

Carlsson, Jan E. 69:2

Epskin, Lars 37:3

Hagman, Tore 137:1

Holmberg, Hasse 103:1

Jansson, Leif R. 103:4

Pettersson, Lasse 103:2

Sandberg, Fredrik 37:4

Strömgren, Roland 37:1

Wennström, Tor 103:3

Stiftelsen Skansen/Marie Andersson 82:6

Vimmerby Turistbyrå 82:4

Wedberg, Ingrid 129:4

Kartor:

Stig Söderlind Kartor & Diagram

Sverigekarta omslagets insida

Europakarta 138

På svenska! 1 är ett läromedel i svenska som främmande språk. Det vänder sig till studerande som snabbt vill uppnå sådana färdigheter i språket att man kan delta i ett vardagssamtal. Läromedlet täcker nivå A1 och A2 enligt Europarådets nivåskala (CEFR).

Gennom korta vardagssnara dialoger och inläring av hela fraser ger *På svenska! 1* en praktisk genväg till baskunskaper i svenska språket. Grammatiken vävs in på ett naturligt sätt.

På svenska! 1 består av

- lärobok med cd
- övningsbok med facit
- studiebok

Läroboken omfattar 12 avsnitt som vardera innehåller korta dialoger och andra texter, användbara fraser, övningar till texterna och hörovnningar. De flesta avsnitt har dessutom flera bildsidor som stödjer ordinläringen. Genom hela boken finns rikligt med kommunikativa övningar.

Övningsboken innehåller skriftliga och muntliga övningar som främst utvecklar och befäster ordförrådet i en alfabetisk ordlista.

Studieboken, som finns på flera språk, presenterar svenskt uttal och svensk grammatik samt ordförrådet i en alfabetisk ordlista.

På svenska! 1 är lämplig att använda såväl i klassrumsundervisning som vid självstudier.

